MĖNULIO SIUŽETAI

Kalėdinės pjesės vaikams

autorė Margo Karachanianc-Sirusienė
redaktorė Birutė Pernaravičiūtė
fotografas Martynas Sirusas

Trumpai apie Mėnulio siužetus

Vilnius, 2025.10.15

Mėnulio siužetai – tai nemokamo autorinių pjėsių rinkinio idėja, kurią kelis metus nešiojau širdyje. Kaip nekomercinio ir komercinio teatro aktorė, režisierė, teatro studijų vadovė visada jaučiau šiuolaikiškesnių, aktualių vaikams ir jaunimui siužetų stoką. Dėl šios priežasties dažniausiai stačiau vien tai, ką parašiau pati. Man kažkodėl nejauku vadinti save dramaturge, labiau patinka – scenaristė, siužetų kūrėja.

Šis kalėdinių pjesių rinkinys – tai mano autorinis darbas, kuriuo su mielu noru dalinuosi ir dovanoju Lietuvos mėgėjų teatrui, iš kurio pati esu kilusi ir kur pamilau teatro meną visa širdimi. Suteikiu laisvę teatro režisieriams statyti ir savaip interpretuoti šiuos kūrinius bei palieku jų nuožiūrai – minėti mano autorystę ar ne. Jei teatro salėje šie siužetai sukels šypseną žiūrovams – tai geriausia, ko galiu tikėtis.

Šis rinkinys sukurtas pasitelkiant vien žmonių intelektu, vengiant dirbtinio intelekto įsitraukimo į žmonių kūrybą. Dėl to gali pasitaikyti klaidų, kurios yra įrodymas, kad kūrė gyvi žmonės – tobuli savo netobulume.

Nuo Mėnulio ir atgal esu dėkinga Birutei, sutikusiai nemokamai redaguoti šias penkias pjeses, ir savo vyrui Martynui už pastatytų spektaklių nuotraukas. Sąžiningumo dėlei visus tris paminėsiu.

Margo Karachanianc-Sirusienė – Mėnulio teatro scenaristė, režisierė, aktorė, seniau – teatro susivienijimo „Žaliasis žibintas“ ir „Teatro Nr. 1“ aktorė, LVJC „TeatrAš“ ir Mėnulio teatro studijų vadovė.

Dr. Birutė Pernaravičiūtė – neformalaus švietimo mokytoja ir konsultantė, įvairaus teatrinio žanro gerbėja, vaikų pasirodymų scenarijų autorė ir vaidmenų atlikėja, muzikinių tekstų kūrėja.

Martynas Sirusas – profesionalus teatro ir renginių fotografas.

Šį siužetų rinkinį skiriu visiems, ką sutikau ir sutiksiu teatro meno kelyje.
Metas pereiti prie šiltų ir vilties kupinų kalėdinių kūrinių. Linkiu malonaus skaitymo.

Su šypsena,
Margo

Mėnulio siužetai

- Kalėdiniai nuotykiai Mėnulyje (2014 m.).....3
- Šilčiausia šalčiausia naktis (2016 m.).....10
- Kalėdų Senelė ir Sniego debesis (2020 m.).....17
- Kiečiausios Kalėdos (2021 m.).....23
- Pliušinės Kalėdos (2024 m.).....31

Kalėdiniai nuotykiai Mėnulyje

VEIKĖJAI:

Profesorius/ė - P
Laborantas/ė - L
Mėnuliukai – Mėnulio gyventojai (lėlės)
Žmogus (įgarsintoja/s) - Ž

Scenoje pavaizduota laboratorija: girdisi eksperimentų garsai, Profesorius kažką perpila iš vienos stiklinės į kitą, junginėja šviesas, rašo lentoje formules... Laborantas, kapstosi storose knygose, kasydamas savo galvą... Grojant muzikai, abu personažai sinchroniškai juda scenoje....

P: - Pirštines. *(L paduoda, P užsideda)* **Pjūklą.** *(L paduoda, P pjauna viduryje stovinčią dėžę, po to ją atidaro, abu personažai žiūri į vidų)* **Oho... Reples.** *(L paduoda, P atsargiai išsitraukia kalėdinę eglės viršūnę, perduoda L)* **Kodėl be apsaugos?** *(L greitai užsideda pirštines, paima žaisliuką ir uždeda jį ant kuoliuko. P nuveja L lauk, L pabėga už širmos, o P kažką kruopščiai užsirašo bloknote. Virš širmos pasirodo Mėnulio gyventojai – M ,lydimi triukšmingos kalbos garso...)* **Na? Ko triukšmaujate? Viską spėsime. Netrukdykite dirbti. Škac**! *(M gyventojai dingsta)* **Jau tie mėnuliukai**... **Laborante!** *(žiūrovams)* **Tai mano padėjėjas.** *(L atbėga)* **Taigi, norėčiau mus pasveikinti...**

L: - Su kuo, profesoriau?

P: - Su... su... su sėkmingu operacijos įvykdymu. Sveikinu!

L: - **Sveikinu, profesoriau! Tai puiku! Tai įspūdinga**! *(įnirtingai spaudžia rankas)*

P: - **Taip. Dabar turime rečiausių, brangiausių kalėdinių artefaktų.**

L: - Ko tokių?

P: - **Kalėdinių daiktų iš planetos Žemė... Sveikinu mus abu!**

L: - **Sveikinu, profesoriau! Tai netikėta**! *(vėl įnirtingai spaudžia rankas)* **Tai negirdėta ir dar neištirta!**

P: - Būtent. Tačiau kaip pagrindiniai Kalėdų šventės žinovai, mes galime lengvai nuspėti šių daiktų paskirtį.

L: - **Gryna tiesa. Profesoriau, Jūsų manymu, kaip Žemės žmonės naudoja šį daiktą?**

P: - Na... Juk tai akivaizdu... Daiktas spalvotas, *(L užsirašo kiekvieną bruožą bloknote)* **pailgas, smailia viršūne... Tai... tai... strėlė!**

L: - *(rašo)* **Strėlė.**

P: - Arba ne! Tai toks daiktas, kurį žmonės pritvirtina ant stogo, kad žiūrėtų televiziją!

L: - Televiziją... na, arba internetą...

P: - Arba... arba... O ką pats manai?

L: - Man atrodo, jie tai uždeda ant medžio.

P: - Medžio?

L: - Taip, pats stebėjau pro teleskopą, kaip vienas žmogus lipo į žalią medį, kad tai uždėtų.

P: - **Ką gi, tuomet ir mes taip padarysime.** *(paima enciklopediją)* **Į kokį medį lipo žmogus?**

L: - Nepastebėjau. Bet medis buvo labai gražus, aukštas ir žalias.

P: - *(varto puslapius)* **Aha. Ne, šitas pernelyg žemas. Šitas nepakankamai aukštas**. **O, radau puikų medį.** *(paišo kreida ant lentos palmę)* **Ar tokį žmonės puošia per Kalėdas?** *(gali klausti žiūrovų)*

P: - Čia girdžiu, kad ne tokį puošia, kažkokią eglę, ne palmę... Pažiūrėk įdėmiai ar tai gali būti ji...

L: - Na, aš nelabai įžiūrėjau. Juk kai žiūri į Žemę iš Mėnulio, iš viršaus viskas atrodo kitaip. Šis medis iš tikrųjų aukštas, gražus ir žalias, matyt, kad eglė. Taigi, kodėl jos nepapuošus prieš Kalėdas, koks skirtumas – egle ar palme vadinasi, ar ne? *(klausia žiūrovų)*

P: - Puiku, medį turime. Beliko uždėti šitą daiktą ant viršaus. *(P ir L užfiksuoja eglės viršūnę virš palmės piešinio)*

L: - Dabar mums reikia tų baltų miltelių, kuriais jie puošia kiemus ir iš kurių lipdo baltus rutuliukus. Iš ko gi jie gamina tuos miltelius?

P: - Štai dabar turiu tau staigmeną. **Šį rytą kosminiu paštu gavau vieną ypatingą egzempliorių iš pačios Žemės**. **Nagi, padėk man atsinešti kosmohermetinį šaldytuvą.** *(abu atsineša sidabrinės spavos dėžutę, iš kurios išsitraukia dar vieną dėžutę, iš tos – dar vieną, kol galiausiai atranda sniego gniūžtę)*

L: - Būtent tokius baltus rutuliukus daro žmonės iš miltelių! *(paima į rankas ir iškart numeta)* **Oi!**

P: - Laborante, tai mūsų vienintelis egzempliorius! Jis pernelyg brangus, kad mėtytum po laboratorijos grindis.

L: - Jis šaltas, suledėjęs. Nesuprantu, kaip žmonės išlaiko tokius šaltus...

P: - Tai žmonės, tikriausiai, sušildo juos rankomis. **Tuoj ir mes pašildysime šį rutuliuką. Pastatysime kur šilčiau.** *(deda gniūžtę į šone stovintį kibirėlį, į kurį iš anksto pripilta šiek tiek vandens)* **Kol rutuliukas sušils, padėk man išsikepti kalėdinį pyragą.**

L: - Profesoriau, Jūs mokate kepti?

P: - **Dar niekados nebandžiau, tačiau manau, kad moku. Kita vertus, jei Žemėje kepa pyragus prieš kiekvienas Kalėdas, tai ir Menulyje tai irgi bus paprasta. Tereikia laikytis recepto. Skaityk.** *(įteikia kulinarinę knygą)*

L: - *(skaito)* **Ne tiek ir daug ingradientų dėti reikia...**

P: - Šitų neturime. O galima apsieiti be šių produktų?

L: - Ingradientų...

P: - Tą ir pasakiau... Galima be jų?

L: - Ingradientai – tai sudedamosios dalys, kitaip tariant, produktai. **Iš jų ir gamina pyragą.**

P: - Žinojau... *(groja linksmas fonas. P ir L užsideda prijuostes, gal, virėjų kepures, išsitraukia ryškiausius didelius virtuvės įrankius)*

L: - Trys puodelius cukraus. *(L ir P į didelį puodą supila cukrų iš trijų skirtingų dydžių puodukų)*

P: - Gerai. Koks antras intergidrontas? Nežiūrėk taip, juk supratai apie ką kalbu...

L: - Ingradientas... 200 mililitrų vandens. Mėnulyje juk nėra vandens.

P: - Menka bėda. Įpilsime laboratorinio acto. Koks skirtumas, pyragas bus skanesnis ir įgaus gražios žalios spalvos. *(įpila tarchuno spalvos skysčio – galima guašu nudažyti vandenį iš anksto)* **Parodyk, koks ten trečias inteligentas. Du šaukštai miltų...**

L: - *(neatiduoda kulinarinės knygos)* **Profesoriau, tiesiog kartokite.** *(žiūrovams)* **Kartokite ir jūs. In**.

P: - **In.**

L: - Gra.

P: - Gra.

L: - Dien.

P: - Dien.

L: - Tas.

P: - Tas. Tai aš ir sakau. Koks trečias... tas?

L: - Miltų reikia. Neturime. Ne kiek...

P: - Na, tai gal pats susiprasi. Kiek galiu tave mokyti...

L: - Taip, taip, tuoj! Kuo galime pakeisti? *(laksto pirmyn ir atgal, mąsto)* **Mėnulio dulkėmis**.

P: - Pagaliau pirma šviesi mintis. Tinka. *(įdeda, pradeda maišyti, gaunasi žalia beformė masė)* **Viskas! Dabar dėk mūsų tešlą į kosmoorkaitę.** *(L deda į orkaitę, L ir P nusiima prijuostes, kepures, griūva pailsėti)* **Laborante, raportuok!**

L: - **Taip, profesoriau.** *(paima bloknotą, skaito iš jo, aktyviai mažais žingsneliais juda po sceną)* **Taigi, iki Kalėdų Žemėje liko vos tris dienos. Šiemet Mėnulio miesto meras paskelbė, kad pirmą kartą istorijoje Kalėdas galės švęsti ir Mėnulio gyventojai. Mėnuliukams idėja labai patiko, todėl meras patikėjo mūsų laboratorijai – tai yra Jums, profesoriau, ir man...**

P: - Man ir mano laboratoriaj. Toliau.

L: - Taip. Patikėjo išsiaiškinti kaip Kalėdas švenčia Žemėje ir užtikrinti, kad kalėdinė dvasia apsilankytų ir Mėnulyje.

P: - Arčiau reikalo, laborante...

L: - Žinoma. Šiuo metu kalėdinei dvasiai iškviesti mes turime nuostabiai papuoštą kalėdinį medį – palmę!

P: - Taip.

L: - Parsisiuntėme iš pačios Žemės baltą šaltą rutuliuką, kuriuo Žemėje žaidžia vaikai. Tuojau rutuliukas sušils ir mėnuliukai galės juo žaisti.

P: - Puiku.

L: - Ir pagaliau – kepame tikrų tikriausią kalėdinį pyragą. Nedidelė ingradientų kaita turėtų padaryti jį dar skanesnį.

P: - Ar mes nieko nepamiršome įdėti?

L: **- Nemanau.** *(P išraiškingai pakelia antakius)* **Tačiau visuomet galima patikrinti.** *(paima teleskopą ar žiūronus)* **Tuojau pasižiūrėsime, kuo žmonės užsiima prieš Kalėdas. Nagi, profesoriau, padėkite man.** *(P nenoriai pritupia, L užlipa jam ant pečių, P atsistoja, o L stebi įgarsintoją, pakuojančią/tį dovanas, ir komentuoja)* **Taaaaip, dabar jie kažką pakuoja į spalvotą popierių.**

P: - O ką būtent matai?

L: - Dėžes... Ir dar riša kaspinus... Ir tokių spalvotų dėžučių jie turi daug. Pilnos parduotuvės maišų, dėžių ir kaspinėlių. Žmonės su jais bėgioja ir deda po kalėdiniu medžiu.

P: - Žinoma! *(numeta L)* **Juk tai dovanos! Kalėdinės dovanos. Tai svarbiausia.**

L: - Svarbiausia – dovanos?

P: - Taip. Juk pats sakei, kad kiekvienas žmogus su jomis laksto. O jei kiekvienas jų turi tiek daug, reiškia, kad svarbiausia Kalėdų šventėje, tai dovanos! Tu ką man dovanosi Kalėdų proga?

L: - Aš? Nežinau, nepagalvojau... Gal savo plačią šypseną.

P: - Argi tai dovana?

L: - Juk aš nuoširdžiai plačiai nusišypsosiu.

P: - Ne, dovana turi būti tokia, kad ji visam laikui liktų man. Na, padovanosi man savo šypseną, taigi aš jos nei į kišenę neįsidėsiu, nei ant savęs pasikabinsiu.

L: - Dar ir kaip galite užsidėti. Užsidėkite mano šypseną ir lai ji būna Jūsų veide kur benueitumėte.

P: - Laborante, kažką tu ne taip supratai apie žmonių Kalėdas. Jie laukia šios šventes, kepa pyragus, puošia medį tik tam, kad gautų daug dėžučių spalvotuose popieriukuose.

L: - O kam jiems tos dėžės?

P: - Taigi ne dėžės, o tai, kas jų viduje. Dovanos. Su kaspinais. Tik dėl jų ir sugalvojo Kalėdas švęsti. Na, gerai, manimi netiki, tuojau išgirsi, kad sakau tiesą. *(paima sidabrinį senovinį telefoną, renka numerį, skamba telefonas, garsistas kelia ragelį. L eina už širmos, pasirodo mėnuliukai, klausosi pokalbio)*

Ž: - Sveiki, Jūs paskambinote į Vilniaus informacijos skyrių. Klausau Jūsų.

P: - *(kalba garsiai ir skemenuodamas)* **Laba diena. Jums skambina profesorius iš Mėnulio laboratorijos.**

Ž: - Iš kur, atleiskite? Profesoriau, neišgirdau Jūsų universiteto pavadinimo.

P: - Tai nesvarbu. Turiu Jums klausimą. Kodėl visi žmonės Žemėje laksto su spalvotomis dėžutėmis rankose?

Ž: - Kaip tai kodėl..? Perka dovanas.

P: - O kodėl žmonės puošia žalius medžius?

Ž: - Juk Kalėdos. Kokia kalėdinė dvasia be Kalėdų eglutės? Profesoriau, ar gerai jaučiatės? Gal Jums kartais pakilo temperatūra?

P: - Dėkingas už rūpestį. Šiandien pas mus ne daugiau kaip šimtas laipsnių. Pati/s suprantate – žiema, oras atšalo.

Ž: - Šimtas laipsnių šalčio? Profesoriau, baikite juokus.

P: - Ką Jūs, kokie jau ten juokai. Seniai taip šalta nebuvo. Net meras antrą skafandrą užsidėjo. Sakykit, o ko Jūs laukiate Kalėdų naktį?

Ž: - *(juokiasi)* **Kalėdų Senelio. Profesoriau, garbės žodis, esate lig iš Mėnulio nukritęs.**

P: - Ačiū už Jūsų laiką ir rūpestį. Patikėkit, kol kas niekur iš Mėnulio nei kristi, nei vykti nesiruošiu. Linksmos Jums šventės. Viso geriausio...

Ž: - Laimingai, profesoriau. O temperatūrą vis dėlto pasimatuokite. *(deda ragelį, M garsiai diskutuoja)*

P: - Girdėjai? O, visi girdėjo. Mėnuliukai, šiek tiek kantrybės, greitai ir mes švęsime Kalėdas. Dabar leiskite mudviem su laborantu ramiai padirbėti. *(dingsta mėnuliukai, pasirodo L)* **Ar girdėjai? Šioje šventėje svarbiausios dovanos, kalėdinis medis ir Kalėdų Senelis.**

L: - O kas jis toks?

P: - Tuojau sužinosime. *(paima kompiuterio klaviatūrą, įrašo)* **Ka-lė-dų Se-ne-lis.** *(P skaito, L paišo)* **Štai. „Kalėdų Senelis – tai garbingo amžiaus vyriškis su ilga barzda ir ūsais. Jį atpažįsta iš ryškios aprangos, skambaus balso ir elnių tempiamų rogių.“ O! Laborante, viską supratau. Aš būsiu Kalėdų Senelis, o tu elnias.**

L: - Ką...?

P: - Nėra laiko priekaištams ir apmąstymams, mėnuliukams reikia Kalėdų dvasios, antraip šventė nepavyks. Nagi, eikš, metas persirengti. Man – barzda, ryškūs drabužiai, tau – raudona nosis, kanopos ir ragai.

L: - Ragai?

P: - Juk būsi elniu. Koks elnias be ragų?

L: - Bent galima apsieiti be kanopų?

P: - Na, gerai, tačiau vis vien tave kinkysiu. *(groja muzikinis fonas, abu rengiasi. P tampa panašus į piratą, o L užsideda klouno nosį ir ragus)*

L: - Na, kaip? Ar pakankamai dabar kalėdiškai atrodome?

P: - Aš – taip, tu... na, padarei, ką galėjai. Ir kuo tokiu prisikvepinai?

L: - Nesikvepinau niekuo...

P: - O kas tai per kvapas?

L: - Mūsų pyragas dega! *(bėga traukti iš orkaitės, išsitraukia sudegusią žalią masę, kosėja, bando pravėdinti laboratoriją)*

P: - Atrodo visai skaniai. Tu gali pirmas paragauti.

L: - Ne, ne, užleisiu eilę Jums. Galų gale, juk tai Jūs pasiūlėte kepti tokį *(kosėja)* **skanų** *(kosėja)* **pyragą.**

P: - Žinai, man atrodo, šiemet galime apsieiti ir be pyrago. Mėnuliukų tiek daug, o pyragas vienas. Vis vien po lygiai pasidalinti nesigautų, tad geriau net nebandyti.

L: - *(kosėja, meta pyragą į šiukšlių dėžę)* **Gaila, kad toks skanumynas niekam neatiteks.**

P: - Užtat jie galės žaisti su balta sniego gniūžte. Tikriausiai ji jau sušilo ir paruošta žaidimams. *(eina prie kibiro, kur paliko gniūžtę, pasirodo, ten tik vanduo. Prilaikydamas gniūžtę pirštais kibiro viduje perpila vandenį iš kibiro į kitą puodą, arba kitaip pademonstruoja, kad viduje tik vanduo)*

L: - Ištirpo...

P: - Užtat dabar turime vandens naujam pyragui kepti!

L: - Kokie iš mūsų pyragų kepėjai...

P: - Neverta nuleisti rankų. Nagi, laborante, norėjai padovanoti man plačiausią šypseną. Esu pasiruošęs ją priimti.

L: - Atleiskite, profesoriau, šįkart liksite be dovanos. Nuoširdžios šypsenos padovanoti Jums negalėsiu, o nenuoširdi šypsena niekam nereikalinga.

P: **- Kur gi tavo kalėdinė dvasia?**

L: - Man atrodo, Mėnulyje ji neapsilanko. Kažką mes ne taip darome, profesoriau. Taip mėnuliukai niekuomet nepajus tikrosios Kalėdų šventės.

P: - Manau, atėjo laikas aplankyti Kalėdų žinovus.

L: - Kur juos rasime?

P: - Taip... Laborante, vykstame į Žemę! Ten tikrai sužinosime, kas yra Kalėdos. *(ruošiasi skrydžiui, įsėda į kosminį laivą, maigo nematomus mygtukus, skrenda)* **Dabar atsargiai... Žemės trauka kur kas didesnė nei Mėnulyje, todėl gali būti sunkiau judėti.** *(išlipa, krenta, bando kojomis atsiklijuoti nuo žemės)* **Tuojau mūsų organizmas pripras prie atmosferinių pokyčių. Jokių staigių judesių.** *(pradžioje krenta ant grindų, vėliau atsistoja)*

L: - Reikia elgtis kaip žmonės, antraip jie gali ką nors įtarti.

P: - Teisingai... *(stebi žmones, stengiasi šaržuotai atkartoti, ką daro aplinkiniai – kalbėti telefonu, greitai vaikščioti, žiūrint sau po kojomis, sveikintis tarpusavyje ir bėgti toliau, t.t.)* **Puiku, dabar mūsų niekas neatpažins.**

L: - O iš aprangos?

P: - Na... sakysime, kad atvykome iš tolimos šalies...

L: - Balalandijos, pavyzdžiui.

P: - Būtent.

L: - O, štai žmogus. Paklauskime jo apie Kalėdas. *(eina prie įgarsintojo/s)*

P: - *(skemenuodamas)* **Laba diena, žmogau.**

L: - Pone!

P: - *(skemenuodamas)* **Laba diena, pone.**

Ž: - Sveiki.

L: - *(skemenuodamas)* **Gal Jūs galite mums padėti?**

Ž: - Žinoma. Ko Jūs ieškote?

L: - *(skemenuodamas)* **Ieškome kalėdinės dvasios. Šiemet ji pamiršo aplankyti mūsų kraštus.**

Ž: - Pamiršo? Kokia gi šalis gali likti be Kalėdų?

L: - *(skemenuodamas)* **Balalandija.**

Ž: - Ir kur ši šalis yra?

P: - *(nustoja skemenuoti)* **Toli nuo čia. Tiesiog pasakykite, kas turi pakankamai kalėdinės dvasios, jog galėtų ja pasidalinti?**

Ž: - Na, tikriausiai tie, kas labiausiai laukia Kalėdų. Pabandykite pasiklausti vaikų. Vaikai apie Kalėdas kartais nusimano net daugiau už suaugusius.

L: - Nuostabu. O kur galima rasti vaikų?

Ž: - O kad ir mūsų kieme. Štai jų kiek daug žaidžia.

P: - Ačiū Jums už pagalbą. Gražių švenčių.

Ž: - Ačiū. Ir Jums. *(P ir L „pastebi“ vaikus, eina jų kalbinti)*

L: - Tai štai kokie jie – Kalėdų žinovai. Sveiki. *(vaikai pasisveikina)*

P: - Kaip gerai, kad jūs dar vaikai. Nes suaugusieji tuojau kaip pribėgtų su kameromis, televizija, mikrofonais. Juk jie tokie rimti.

L: - Matyt, dėl to ir bėgioja su telefonais pirmyn atgal. O štai jums mes galime prisipažinti, kad atvykome iš Mėnulio.

P: - Mėnulyje šiaip nelabai įdomu. Viską, ką darome, tai skaičiuojame žvaigždes, pro teleskopą stebime jūs, žmones, ir grojame Mėnulio akmenukais. Norite išgirsti, kokį garsą skleidžia Mėnulio akmenys? *(vaikai atsako „taip“)*

L: - Tuojau išgirsite. Vieną akmenį mes su savimi atsivežėme. Tik dabar reikėtų tylos. *(P pasiima Mėnulio būgną, pradeda groti. Po melodijos)* **Graži melodija?** *(vaikai atsako)* **O dabar mums reikia Jūsų pagalbos. Šiemet norime surengti Kalėdų šventę mėnuliukams, tik nežinome nuo ko pradėti.**

P: **- Netiesa... Tarkime, aš jau užsidėjau kostiumą ir dabar atrodau visai kaip Kalėdų Senelis. Ar sutinkate?** *(vaikai sako „ne“)* **O kas ne taip? Skaičiau kosmonete, kad Kalėdų Senelis turi gražią barzdą, tad išsirinkau gražiausią.**

L: - Vaikai, o kaip atrodo tikrasis Kalėdų Senelis? *(jie pasakoja, galima Profesoriaus kostiumo detales keisti į labiau atitinkančias Kalėdų Senelį)*

P: - Supratome... Užtat papuošėme tikrų tikriausią kalėdinį medį. Žiūrėkite. Tinka? *(vaikai sako „ne“)* **Kas dabar ne taip?** *(publika paaiškina)*

L: - Kaip ta eglutė, sakote, atrodo? *(publika pasakoja, o L tuo metu vietoje palmės pakabina ant/pastato prie širmos eglutę)* **Tokia?** *(vaikai sako „taip“)*

P: - Ją reikia papuošti. *(groja muzikinis fonas, L ir P kabina viršūnę, traukia girliandas, susuktas į kamuolį, vaikai padeda puošti eglutę)*

L: - Kalėdų Seneli, eglutę turime... Jeigu tik galėtume parsivežti šiek tiek sniego, mėnuliukai patirtų tikrąją kalėdinę dvasią. Pasidalinsite sniegu? *(vaikai atsako „taip“)* **Tuomet gaudome snaiges ir dedame jas į maišą.** (*L prieina su maišų prie vaikų, kurie gaudo nematomas snaiges ir įdeda į maišą. Maiše iš anksto guli dirbtinis sniegas, todėl paskui galima parodyti kiek pririnko daug)*

P: - Pasirodo, Žemėje gyvena vaikų, kuriems nieko negaila, net sniego. Už jūsų dosnumą noriu padovanoti Jums žvaigždę. Pakabinsite ją danguje ir ji jums švies ryškiau už kitas. *(traukia daiktą, panašų į meškerę – pagalys, virvutė, prie kurios galo pakabinta žvaigždė)* **Kad galėtume pakabinti ją aukštai danguje, reikės stipriai pūsti.** *(vedžioja „meškerę“ aukštai virš vaikų galvų, pastarieji pučia. Tuo metu L paruošia didelę ryškią žvaigždę ir prikabina ją ant širmos tuo momentu, kuomet vaikai „nupučia žvaigždę aukštai į dangų“)*

L: **- Na, štai. Dabar ji dieną ir naktį stebės mus iš kosmoso. Galime jai pamojuoti.** *(mojuoja. Pasirodo mėnuliukai – P ir L užsideda pirštines)* **Dabar jaučių tikrąją kalėdinę dvasią.**

P: - Tai gal padovanosiu mums plačią šypseną?

L: - Žinoma. Ir ne tik šypseną. Padovanosiu Žemės vaikams linksmąjį mėnuliukų šokį. Šokame kartu! *(groja muzika, M, L ir P šoka, vaikai pakartoja)* **Dabar ir jūs mokate šokį, kurį šoka Mėnulyje**.

P: - Kitą kartą aplankykite mėnuliukus. Jie labai apsidžiaugs jus pamatę. Ar aplankysite? *(vaikai atsako)*

L: - Todėl drąsiai statykite kosminius laivus, tapkite kosmonautais ir atvykite į svečius. **Mums metas ruoštis šventei, Kalėdos jau čia pat.**

P: - Iki pasimatymo Mėnulyje, vaikai! *(išskrenda)*

Spektaklis
„Kalėdiniai nuotykiai Mėnulyje“
vaid. Mantvydas Mockus,
Monika Baranauskaitė
rež. Margo Karachanianc-Sirusienė
Martyno Siruso nuotr.

Siužetas sukurtas 2014.11.05

Šilčiausia šalčiausia naktis

<u>VEIKĖJAI:</u>

Lapė - L
Pingvinas - P
Lapė iš lapių pagalbos linijos (lėlė arba žmogus) - LPL
Vilkas (lėlė arba žmogus) - V
Raudonkepuraitė (lėlė arba žmogus) - R
Šuniukas (marionetė)

Lietaus garsas. Su skėčiu ir žuvies pilnu krepšiu ateina Lapė. Ji pakilios nuotaikos, nusirengia, įsijungia muziką, gražinasi prieš veidrodį.

L: - *(niūniuoja dainelę, dengia stalą)* **O dabar žuvis.** *(skaito receptų knygą)* **Kalėdinė žuvis su ananasais. Ananasais... kur aš miške gruodį ananasų rasiu? Nebent kankorėžiais pakeisti... Galbūt...** *(ima telefoną, skambina V. Pasirodo V)*

V: - Alio, alio, Vilkas klauso...

L: - Vilkeli, mielas, tai aš – Lapė. Ar neprieštarausi, jei žuvis bus paprasta, be ananasų?

V: - Vėl be ananasų? Taigi pernai paprastą žuvį gaminai.

L: - Na, galiu ananasus kankorėžiais pakeisti, jeigu nori.

V: - Kankorėžių aš nevalgau.

L: - O giles?

V: - Lape, tu mane žolėdžių sumanei paversti?

L: - Gerai, gerai, Vilkeli. Aš ką nors sugalvosiu.

V: - Žiūrėk tu man. Žadėjai egzotišką puotą, jos ir tikiuosi. Kol sniego nėra, bent gardaus maisto nepagailėk.

L: - Bus įmantri vakarienė, prižadu. Laukiu tavęs su pirmąja žvaigžde. *(baigia pokalbį)* **Egzotiška, įmantri... Ir kaip ją surengsiu? Lokys miega, medaus neduos. Kiškio morkų paprašyti? Tai jis man net durų neatidarys... Ir vilkas nevalgo tų morkų...** *(galvoja)* **Pasiklausiu Lapių pagalbos linijos.** *(skambina, pasirodo LPL)*

LPL: - Sveiki, paskambinote į Lapių pagalbos liniją. Kuo galiu Jums padėti?

L: - Sveiki. Man skubiai reikia gauti ką nors egzotiško kalėdinei vakarienei paruošti.

LPL: - Ko pageidautumėte?

L: - Ananasų.

LPL: - Ananasų neturime. Yra vištų, ančių, žuvies...

L: - Ne, ne, nereikia žuvies. Tada atsiųskite man, prašau, ką nors ypatingo, to, ko niekas nėra valgęs Kūčių vakarą.

LPL: - Gerai... Pasižiūrėsiu, ką turime sandėlyje ir išsiųsime Jums greičiausiu miško paštu. Kokiu adresu pristatyti siuntą?

L: - Piktžolių gatvė 7, trečias urvas iš kairės.

LPL: Gerai. Laukite siuntos.

L: - Dėkoju, laukiu. *(baigia pokalbį)* **Puikumėlis. Ką beatsiųstų, vis vien bus įdomiau už žuvį. O kur Kokosas?** *(ieško šen ir ten, kol suranda kampelyje gulintį šuniuką – marionetę)* **Štai kur tu, miegali. Kelkis, visą šventę pramiegosiu.** *(valdomas L pasirodo šuniukas)* **Einame pasivaikščioti, kol svečias neatėjo**. *(išlenda iš urvo, vaikštinėja tarp publikos. Groja muzikinis fonas. Tuo metu su maišu ant galvos atšuoliuoja urvo link kažkas neatpažįstamo. Pajudėjusi tarp publikos, leidusi paglostyti šuniuką, L suka atgal į urvą)* **Metas mums grįžti, ilgokai užsibuvome.** *(grįžusi namo randa susisukusį miegantį kažką maiše prie savo urvo durų. Šuo užloja)* **Ša, Kokosai, netriukšmauk. Gal vargšeliui pagalbos reikia.** *(bando pažadinti atvykėlį)* **Ei, Jūs miegat? Klausykit, gal Jums pagelbėti galim?** *(tyla)* **Na, arba bent įleiskite mus namo.** *(atvykėlis pabunda, pasisuka į L ir įdėmiai ją apžiūrinėja. P ant kaklo kabo pašto siuntos etiketė su anspaudu)* **Kas esate? Iš kur Jūs atsiradote?** *(P tyli)* **O kas gi čia?** *(skaito etiketę)* **„Lapei Pūstauodegei, Piktžolių gatvė 7, trečias urvas iš kairės, Lapių pagalbos linijos siunta“.**
A-a-a-a, tai tave miško paštu atsiuntė. Tiesą sakant, tikėjausi kažko šviežio, bet ne ant tiek gyvo... Na, nesidrovėk, užeik. *(lenda abu į urvą)* **Jau iš tikrųjų egzotika, tai egzotika. Anksčiau tokių kaip tu nesu net mačiusi.** *(L vaikšto po urvą, o P nepastebimai seka jai iš paskos)* **Įspūdingas kailiukas.** *(apžiūrinėja, kelia ir matuoja pirštais P sparnus)* **Iš toli atvykęs?** *(P linkteli galva)* **Vienas?** *(vėl linkteli)* **Ir niekas nežino, kad tu čia?** *(linkteli)* **Aha, na tai labai gerai. Reiškia, niekas neieškos... O tu, o tave galima..? Kaip gi čia švelniau... Tu maudytis mėgsti?** *(P linkteli)* **Puiku, tuojau mes tave... maudysime... verdančiame vandenyje.** *(ruošia didelį puodą, užkuria ugnį)* **Na, prašau, lipk...** *(P pakyla ir jau ruošiasi lįsti į puodą)* **Ne, ne, prašau nusirengti. Juk kas gaminamas, tai yra kas maudosi su drabužiais?** *(P nusiima švarką/fraką ir jau ketina lįsti į puodą)* **Oi, kokios kojos purvinos! Palauk, reikia tau jas išvalyti. Kitaip vilkui į tarpdanty smėlio pateks.** *(P žiūri į Lapę)* **Na, nesvarbu, tu nesuprasi. Sėskis.** *(P sėdasi, L šluotele valo jam kojas, nuo kutenimo P pasprunka nuo L ir bėgioja aplink vaikus)* **Kutena? Bet reikia išvalyti. Nespurdėk.** *(vejasi P, bet jo nepagauna)* **Nori pats? Gerai, prašau. Nusivalyk** *(P nubėga dar toliau.)* **Kaip gi aš tą vakarienę paruošiu, jeigu jo net pagauti negaliu?** *(skambina, scenoje atsiranda V)* **Vilkeli, tai aš, Lapė. Klausyk, užtrunku paruošti egzotišką vakarienę, gali ateiti ne su pirma, o su dešimta žvaigžde?**

V: - O vakarienę tikrai bus egzotiška ar vien tušti pažadai?

L: - Ne, ką tu. Egzotiškiau nėra kur, patikėk.

V: - Na, žiūrėk. Esu labai išalkęs. Būsiu su dešimta žvaigžde. *(slepiasi už širmos)*

L: - Šaunu! *(deda ragelį)* **Taip, o kur tas nešvarulis? Ei, kur pasislėpei?** *(ateina žuvį valgantis P)* **Jau ir žuvį radai. O kas tau leido ją valgyti? Nors..., prifarširuoti tave žuvimi – gera mintis. Sultingesnis būsi. Lipk į puodą greičiau.** *(P įlipa, Lapė pradeda skusti daržoves į puodą, sūdyti vandenį, maišyti viską dideliu šaukštu, o P aktyviai su viskuo padeda)* **Ačiū už pagalbą, tu labai draugiškas.**

P: - Prašau.

L: - *(išlaikiusi pauzę)* **Tu moki kalbėti?**

P: - Žinoma, juk esu iš vietinio zoologijos sodo. Dirbu ten pingvinu. Prieš daugelį metų buvau atvežtas į Lietuvą, o visa mano šeima liko Pietų ašigalyje.

L: - *(atgauna kvapą)* **Tu niekad daugiau jų nematei?**

P: - Ne, bet labai norėčiau pamatyti. Gal padėtum man nukeliauti į Pietų ašigalį?

L: - A-a-a, matai, yra šiokių tokių sunkumų. Negali keliauti namo, teks pasilikti čia per Kalėdas.

P: - O kas yra Kalėdos?

L: - *(tvarkosi, juda po kambarį)* **Kalėdos, tai tokia šventė, kuri ateina, kai lauke šalta, daug sniego...**

P: - Man atrodo, už lango lyja.

L: - Na, taip, šiemet vietoje sniego – lietus. Tačiau Kalėdos tai dar ir tokia šventė, kuomet susitinka artimieji...

P: - Mano visi artimieji Pietų ašigalyje.

L: - Supratau. O pas mane tuoj ateis vilkas ir mes sėsime už šventinio stalo įsižiebus pirmoms žvaigždėms...

P: - Pietų ašigalyje labai gražios žvaigždės... Na, bet aš supratau. Tu užsiėmusi šiandien. *(išlipa iš puodo, apsirengia)* **Dėkoju už viską. Matomai keliausiu vienas.** *(bando išlipti iš urvo, bet L jį už kojų patraukia, kad jis pusiau urve, pusiau lauke)* **Oi, ką darai? Juk taip neišeisiu.**

L: - *(įtraukia P vidun, uždaro duris)* **Bijau, kad tau neteks išeiti. Švaistome laiką, lipk į puodą.**

P: - Aš švarus, ačiū.

L: - Gerai, kad švarus. *(bando jėga į puodą įdėti tai P koją, tai ranką)* **Svarbiausia, kad būtum skanus.**

P: - Skanus?

L: - Na, matai... Vilkas užsisakė egzotiškos vakarienės. Turiu jį nustebinti. O tu esi pakankamai ypatingas.

P: - Nori mane suvalgyti?! *(atsitraukia šalin)*

L: - Taip, jeigu tu ne prieš... *(L ir P susižvalgo, išlaikoma pauzė)*

P: - *(ryžtingai)* **Aš vardu Pinas.**

L: - Aš Lapė Pūstauodegė. Nors ne, jei ketinu tave pagaminti, geriau artimai vienam kito nepažinoti. Taip paprasčiau. *(skubiai tvarkosi, išpila puodą su nematomu vandeniu tiesiai į žiūrovus, deda daiktus į vietas)*

P: - *(vaikšto Lapei iš paskos)* **Mėgstu žuvį ir sniegą.**

L: - Baik pasakoti. *(pridengia sau ausis ir bando pabėgti nuo pokalbio, P seka iš paskos)*

P: - Plaukioju lediniame vandenyje, o kai surasiu porą, sukursiu šeimą visam gyvenimui.

L: - Nieko negirdžiu.

P: - Svajoju pamatyti poliarinę pašvaistę...

L: - *(sustoja)* **Kas ką iššvaistė?**

P: - Pašvaistę.

L: - Ir kas tai?

P: - Tai tikras stebuklas. Pašvaistė pasirodo danguje palengva ir ji yra pasakiško grožio. Nespėjau jos pamatyti, mane išsivežė į Lietuvą kai buvau visai mažas. Gal ji apsireiškia per Kalėdas... *(susižvalgo)* **Kviečiu tave į Pietų ašigalį pamatyti poliarinę pašvaistę.** *(išlaikoma pauzė)*

L: - *(skambina, pasirodo V)* **Vilke, klausyk, gal galim šiemet apsieiti kankorėžiais ir pyragu? Žuvies jau nebėra. Bet tu vis vien ateik, tokią egzotiką pamatysi...**

V: - Lape, lape, palauk. Kaip tik ruošiausi tau skambinti. Žinai, sutikau Raudonkepuraitę, kuri mane pakvietė Kūčių vakarienės pas jos močiutę, tai aš ir sutikau. Gal tu, Lape, pati valgyk savo kankorėžius. *(pasislepia)*

L: - Ką? Neateisi? Vilke! Vilke! Na jau ne... *(renka kitą numerį, pasirodo R)*

R: - *(perdėtai linksmai)* **Raudonkepuraitė klauso.**

L: - Sveika. Lapė tau skambina.

R: - Oi, Lape, kaip smagu girdėti. Su artėjančiomis šventėmis.

L: - Dėkui, ir tave. Klausyk, girdėjau vilkas švęs Kalėdas pas tavo močiutę.

R: - Teisingai. Vilkas sakė, kad neturi tinkamos kompanijos šiam vakarui, taigi pasikviečiau jį šventinės vakarienės pas močiutę.

L: - O tu nebijai, kad vietoje vakarienės jis jūs abi suvalgys?

R: - Oi, Lape, baik. Juk šiandien Kūčios. Reikia būti visišku bešir̃džiu, kad nuskriaustum tą, kuris kviečia tave į svečius.

L: - Visišku bešir̃džiu...

R: - Būtent. Lape, dovanok, turiu bėgti. Matai, *(paryškina žodį)* **AŠ gi svečių turiu. O TU prižadėk, kad neliūdėsi šįvakar.**

L: - Žinoma, prižadu. Iki. *(įsitempusi pabaigia pokalbį, numeta ragelį)*

P: - Atleisk, sugadinau tau egzotišką vakarienę.

L: - Kažkaip visai neliūdžiu. Taip... *(ryžtingai puola dėti daiktų į lagaminą)* **Na ką gi, negalime gaišti nė minutės. Keliaukime!**

P: - Kur?

L: - Kaip tai kur? Į pietų ašigalį pašvaistės, žinoma. Ar jau nebenori jos pamatyti?

P: - *(pašoka)* **Noriu! O tu tikrai keliausi?**

L: - Taip, juk tą ir pasakiau.

P: - Pažadi?

L: - Pažadu.

P: - Tuomet prigriebk šiltų drabužių. *(groja energingas muzikinis fonas)*

L: - Kuo keliausime?

P: - Jūra, vandenynu. Ar gerai moki plaukti?

L: - Šiek tiek moku, bet ne itin gerai...

P: - Tuomet keliausime laivu.

L: - Kokosai, pirmyn. Pinai, skėtį prigriebk. *(P paima skėtį, L – lagaminą, visi išlenda iš urvo, apibėga dekoraciją, tuomet L sulėtina žingsnį, kol galutinai prisėda ant savo lagamino)*

P: - *(pastebėjęs, kad L atsiliko, sugrįžta prie jos)* **Ar viskas gerai?**

L: - *(dvejoja)* **Žinai, man rodos, palikau įjungtą viryklę...**

P: - Viskas gerai, Lape, aš ją išjungiau. Galime eiti.

L: - *(nepajuda)* **Žinai, dar toks reikalas... Man turi ateiti daug laiškų... darbinių... turiu juos perskaityti...** *(atsistoja, bando sėlinti urvo link)*

P: - *(paima iš L lagaminą)* **Aš supratau, tau sunkus lagaminas, aš jį panešiu. O laiškus tik po švenčių gausi ir sugrįžusi perskaitysi. Juk dabar šventės, pašto skyrius uždarytas. Eime!**

L: - Ne, tu matai... Mano serialo paskutinę seriją kaip tik rodys... O ten lapės ir vilko vestuvės... Žodžiu, niekaip negaliu praleisti šito... Žinai, tu eik, o aš tave pasivysiu... *(bando pasiimti iš P lagaminą)*

P: - *(neatiduoda lagamino, nusisuka nuo L)* **Bet juk tu man žadėjai...**

L: - Supranti... Aš pirmą kartą keliauju... Be Lietuvos niekur nesu buvusi... Ką aš žinau, gal mes nukeliausime į tą pietų ašigalį, o tu mane ten paliksi visai vieną...

P: - *(atsisuka į L)* **Lape, aš ne už ką tavęs nepaliksiu vienos.**

L: - *(žiūri jam į akis)* **Pažadėk.**

P: - Pažadu. *(tiesia ranką, L ją paspaudžia. Groja muzikinis fonas, L ir P eina toliau, apsižiūrinėja, tai nustemba, tai kažkuo žavisi. Čia personažai gali pakeisti dekoraciją, pvz., išskleisti laivo bures. Skamba daina „Labas!“, dainuoja P, priedainius – kartu)*

Saugu ir šilta kambary, la-la-la-la
Pažįsti daiktą bet kurį, la-la-la-la.
Sėdėti tyliai, nesvajoti,
Kiekvieno šnaresio bijoti.
Kam už save kovoti?

Priedainis
La-la-la-la-la-la-la-la
Labas,
Aš sakau tau labas.
Džiaugiuosi, kad savo kelyje
Radau tave.

Tai kas, kad lyja už langų? la-la-la-la
Drauge keliauti mums smagu. la-la-la-la
Mus bangos neša vis greičiau,
Pietų ašigalis arčiau,
Aš jį sapne mačiau.

Priedainis (2 kartus)

P: - Štai ir laivas *(sėda į laivą, laivo išplaukimo garsas)*

L: - Spėjome *(įsitaiso laive, mojuoja tolstančiam krantui)*

P: - O pas jūs visuomet lyja per Kalėdas?

L: - Ne, tik šį gruodį. Jau dvi savaites dieną ir naktį pila, kaip iš kibiro. Šiemet vietoje dovanų net paprašiau sniego iš Kalėdų Senelio.

P: - Kalėdų Senelis... O kas jis toks?

L: - Ai, toks ožys.

P: - Prasivardžiuoji?

L: - Visai ne. Iš tikrųjų. Mūsų miške gyvena vienas ožys. Jo barzda labiausiai Kalėdų senelio barzdą primina, tai jį kas morka, kas kopūstu pavaišina, o ožys už tai išnešioja dovanas miško gyventojams per Kalėdas. Visi patenkinti.

P: - Tu nepyk, bet... ožys dovanas nešioja už kopūstus, o kad sulauktumėt svečių, privalot paruošti egzotišką vakarienę... Nerimtos tos jūsų Kalėdos.

L: - *(atsisėda greta)* **Nerimtos... O turi būti šiltos, jaukios, kupinos juoko ir balto sniego.**

P: - O maistas, dovanos?

L: - Ne, Kalėdos – tai kas kita... *(abu nutyla, žiūri į tolį, girdimas tik jūros ošimas)* **Pinai, apie ką tavo tyla?**

P: - Galvoju ką pasakei. Kalėdos – tai kas kita... *(griaustinio garsas, stipraus lietaus fonas)*

L: - Pinai, lįsk po skėčiu! *(išskleidžia skėtį)*

P: - Audra man nebaisi, mėgstu vandenį.

(Laivą pradeda mėtyti į šonus, skėtis nuskrenda. L ir P siūbuoja, blaškosi po sceną, tuo pačiu griauna dekoracijas. Lieka plaustas su L, P ir šuniukas ant lagamino. Audra nutyla, vėl skamba ramus jūros ošimas)

L: - Ką mes dabar darysime?

P: - Plauksime toliau.

L: - Šis plaustas neturi nei burių, nei variklio. Kažin kur bangos mus nuneš...

P: - Nebijok, varikliu būsiu aš. *(nušoka nuo plausto ir traukia/tempia jį)*

L: - Sušalsi, Pinai.

P: - Gimiau Pietų ašigalyje, o ten vasarą būną minus 30 laipsnių. Šaltis man patinka.

L: - Laikykis, Kokosai! *(P tempia virvę, prie kurios pritvirtintas pelekas ant ratukų)* **Pinai, kas ten už tavęs?**

P: - Jūra.

L: - Tu žemiau pasižiūrėk.

P: - *(pastebi, sustingsta, sulaiko kvapą iš išgąsčio)* **Lape..., tai... ryklys. Aaaaaaaaaaa!** *(groja energingas muzikinis fonas. P bando pabėgti, tačiau virve tempia sau iš paskos peleką)* **Padėkiiiiiit!**

L: - *(panikoje nusimeta paltą)* **Rykliai! Pinai, laikykis, ateinu. Aaaaaaaaa!!!!** *(įšoka į jūrą ir iš dekoracijos ištraukia virvę su dar vienu peleku, nuo kurio taip pat nesėkmingai bando pabėgti. L ir P abu laksto po sceną kaip pašėlę)* **Ir mane vejasi! Ką daryti?!** *(abu bėgioja)*

P: - *(įsižiūri į L besivejantį plaukmenį, tuomet apsisuka į savo ryklį)* **Lape, tai ne rykliai, tai delfinai! Jie mūsų draugai!**

L: - Tikrai nesikandžioja?

P: - Tikrai. Jie nenuskriaus mūsų, užtat nuneš į Pietų ašigalį. Sėskis ant delfino ir stipriau laikykis už jo peleko. Kokosas gali plaukti lagaminu.

(P ir L atsistoja virš pelekų ir greitai manevruoja tarp publikos pagal linksmą muziką. Galiausiai paima šunį, lagaminą ir prisišvartuoja)

L: - Ačiū Jums, mieli delfinai. Iki pasimatymo! *(mojuoja delfinams ir paslepia pelekus už dekoracijos. Įsijungia vėjo gūsių garsai)*

P: - *(apsižiūri)* **Štai ir pasiekiame Pietų ašigalį.**

L: - *(drebančiu balsu)* **K-kitą k-kartą sk-kris-sime l-lėktuv-vu.**

P: - Lape, tu visiškai sušlapai. Štai, užsidėk. *(nusiima savo švarką/fraką ir užmeta jį L ant pečių)*

L: - Tai štai, kur tu gimei... Tokiame šaltyje.

P: - Čia mano namai, tad man čia šilta. Ir sniego turėsime daug.

L: - Tikra sniego karalystė.

P: - O kada bus Kalėdos?

L: - Kai įsižiebs žvaigždės. O štai ir jos. *(pilnai arba beveik pilnai prigesinamos šviesos, šviečia tik žvaigždės)* **Su Šventomis Kalėdomis tave, Pinai.**

P: - Su Šventomis Kalėdomis, Lape. Dėkoju, kad šį vakarą esi šalia.

L: - O tavo dėka mano Kalėdos bus šiltos.

P: - Šilčiausios šalčiausios Kalėdos.

L: - *(L iš lagamino išsitraukia jau papuoštą mažą kalėdinę eglutę)* **Pinai, kur gi tavo poliarinė pašvaistė?**

P: - Kiek mažai tų, kurie gauna progą ją pamatyti. Pašvaistė tikrai bus. Aš tikiu, kad bus. Ji bus, nes tikiu.

L: - Ir kas toliau?

P: - *(prideda pirštą prie lupų)* **Tssssss... Juk Kalėdos – tai kas kita, o stebuklui reikia tylos.**

(Groja šilta švelni muzika, šviesomis arba projekcija imituojama poliarinė pašvaistė. L, šuniukas ir P atsigula žiūrėti žvaigždžių. Kai muzika nutyla, aktoriai atsistoja nusilenkti)

Spektaklis „Šilčiausia šalčiausia naktis“
vaid. Ieva Giniotytė, Agnė Levickaitė
rež. Margo Karachanianc-Sirusienė
Martyno Siruso nuotr.

Siužetas sukurtas 2016.07.07

Kalėdų Senelė ir Sniego debesis

VEIKĖJAI:

Kalėdų Senelė - KS
Avelė/avinėlis – A

Scenoje lengva betvarkė – dalinai supakuotos dovanų dėžutės, ant sofos ir grindų išmėtytos vilnonės kojinės, kalėdiniai papuošimai bei mezgimo siūlai, ant staliuko garuoja arbatinukas. Ore tvyro kepamų sausainių kvapas. Grojant muzikiniam fonui pasirodo Kalėdų Senelė su ilgu sąrašu ir plunksna rankose.

KS: - *(skaito)* **Petrui, Kęstui, Dominykui, Onai, Laurai, Enrikai, Rimantui, Marijai, Tomui, Gabijai, Laurynui, Romui.** *(kažką įrašo plunksna)* **Dovanos paruoštos, liko supakuoti. Kas dar? Sausainiai, pyragai, šventinė apranga, naujos rogės, papuošimai... Kas gi dar? Aha, apibarstyti Žemę sniegu, nuraminti šiaurės vėją, vaikams sukurti mįslių, eilėraščių, istorijų, išmokyti giedoti... o-o-o, kiek dar liko. Pusmečiui darbų pakaktų. Bet jei pavyksta jam, galiu ir aš.** *(renka išbarstytus siūlų kamuolius)* **Galų gale, pasaulyje nėra nieko neįmanomo. Tereikia nuoširdžiai tikėti ir būtinai pasiseks. Žinoma, praverstų būrys padėjėjų. Kita vertus, nėra to, ko negalėčiau atlikti viena. Neabejoju, kad viską padarysiu netgi geriau. Tuoj pamatuosime kiek siūlų reikia šiltoms vilnonėms kojinėms.** *(kalbėdama, įtraukia vaikus, duoda jiems mezgimo siūlus, kuriuos vynioja taip, kad galiausiai kelis vaikus užpainioja)* **Vaje, vaje, kažkas ne taip. Juk ne voratinklį megsiu.** *(išpainioja)* **Padarysime kitaip. Nagi, pakelkite visi kairę koją.** *(vaikai pakelia)* **O dabar dešinę.** *(vaikai pakelia)* **Dėkoju, supratau. Siūlų kojinėms reikės dar... daugybės. Tik pirma reikia Žemę sniegu apibarstyti, antraip Kalėdų Senelis negalės rogėmis laiku sugrįžti. Sniego reikės nemažai.**

(Garsiai suskamba varpelis. Grojant muzikiniam fonui, aukštai keldama kelius ir su spalvotu langeliu rankose pasirodo A. Sustojusi be perstojo skambina varpeliu)

A: - Senele! Senele! Tai aš atėjau.

KS: - Kas tas „aš“ ir kodėl tas „aš“ taip triukšmauja?

A: - Senele! Įleisk mane, juk šalta. Reikia pasikalbėti!

(KS atidaro duris, ją patraukusi į šalį, įlekia A. Neatsiklausiusi, puola piltis į puodelį kakavos, liečia daiktus, garsiai trepsi, šniukštinėja po namus ir visą laiką skambina varpeliu. KS atsargiai ištraukia varpelį iš A kanopų ir paslepia siūlų pintinėje)

KS: - Šiandien esu ypatingai užsiėmusi. Įsileidau tave tik trumpam. Be to, kodėl neišsivalei kanopų? Juk ką tik iššlaviau svetainę.

A: - Mano kanopos švarios. O svarbiausia – jau triskart Šiaurės ašigalio gaidžiai sugiedojo, tačiau manimi dar niekas nepasirūpino. Ilgiau taip tęstis negali. Toks mano paskutinis žodis, senele. *(atsisėda ant kėdės, numeta gulėjusias pagalves ir užsimeta koją ant kojos)*

KS: - Visų pirma, nepamenu, kad turėčiau anūkėlę, tad gali mane vadinti pilnu vardu – Kalėdų Senele. Antra, paaiškink, kas nutiko, nes kol kas nieko nesupratau. Ir trečia, šiandien visai neturiu laiko, todėl prašau neišsiplėsti.

A: - Na jau ne, sen... Gerai, Kalėdų senele. Šį kartą turėsi mane išklausyti. Pastarąjį mėnesį visi aplinkui ypatingai užsiėmę, niekam nėra reikalo pasidomėti avelėmis. Be abejo, juk mes nekepame sausainių, nepakuojame dovanų, pūgoje nerodome kelio šviečiančiomis nosimis, nemezgame šiltų kojinių ir nešlifuojame rogių. Vis gi visų kalėdinio kaimelio avelių vardu norėčiau kai ko paklausti. *(pasiima nuo stalo imbierinį sausainį)* **Kaip manote, kieno pieną Kalėdų Senelė naudoja, gamindama gardžius kalėdinius skanėstus?** *(vaikai atsako, A sufleruoja, rodydama į save)* **Teisingai, avelių duodamą pieną. Iš kieno vilnos gaminami siūlai ir mezgami šilti drabužiai?** *(vaikai atsako)* **Būtent, iš**

avelių vilnos. Taigi, jei gerai pagalvotumėme – visas kalėdinis kaimelis bei jo veikla laikosi ant mūsų – vargšių avelių pečių.

KS: - Visas kaimelis laikosi ant avelių pečių... Tikrai gerai pagalvojote?

A: - Na... Nors ne, tai yra taip, aš... tai yra, mes gerai pagalvojome.

KS: - Įdomu, įdomu. *(prisėda)* **Turiu įtarimą, kad už savo sunkų darbą ko nors prašote.**

A: - Mes prašome, ne... Mes reikalaujame...

KS: - Netgi šitaip?

A: - Taip, šitaip. Reikalaujame naujų pūkinių patalų. *(išlaikoma pauzė)* **Seni susidėvėjo... Mums, tai yra man, tai yra mums reikia naujų.**

KS: - O kodėl jūs, tai yra tu, tai yra jūs neparašėte savo noro laiške Kalėdų Seneliui? Gal ir padovanotų patalus.

A: - *(kiek pasimeta, bet pamažu grįžta prie įžūlesnio tono)* **Aš... Norėjau ir ketinau parašyti, tik laiko neturėjau.**

KS: - Ir tu irgi?

A: - Žinoma. Tai jums pieno duok, tai vilnos...

KS: **- Dabar parašyk.** *(paduoda jai plunksną ir popieriaus lapą)*

A: - Dabar... Dabar Kalėdų Senelis jau išvykęs. Kažin kur jam tą laišką reikėtų siųsti. Nebūtinai net spės grįžti iki Kalėdų.

KS: - Nebūtinai...

A: - Girdėjau, kad šiemet švente rūpinasi Kalėdų Senelė. Kadangi už viską likai atsakinga – pas tave ir atėjau. Juk tu dabar visus reikalus tvarkai? *(KS tyli, pradeda atsainiai tvarkytis, A vaikšto iš paskos)* **Kalbama, kad Kalėdų Senelis tau visus darbus perdavė.**

KS: - *(sustoja)* **Ir kas gi taip kalba?**

A: - Elfai dalinosi, kad ilgam išvyksta su Kalėdų Seneliu keliauti po pasaulį, o šeimininkė sutiko viena viskam vadovauti.

KS: - Sutiko! Geriau tie elfai mažiau kalbėtų, o keliauti vyktų nešventiniu laikotarpiu.

A: - Juk pati juos išleidai.

KS: - Ne aš, o Kalėdų Senelis. Per patį darbymetį.

A: - Kodėl?

KS: - O todėl... Prisėsk. *(A atsisėda, KS jai ant rankų padeda mezgimo siūlus ir pradeda vynioti)* **Viso pasaulio žmonės Kūčių vakarą ir Kalėdas praleidžia su šeimos nariais, kartu. Supranti? Seneliai prisikviečia vaikų, anūkų, ruošia vaišių stalą, drauge pabūna, padainuoja, tiesiog pasikalba, apsikeičia dovanomis, atvirukais, palinki vieni kitiems gražių dalykų... Taip norėjau, kad su Kalėdų Seneliu bent šias Kalėdas praleistume kartu. Juk visada švenčiame atskirai. Kol jis dalina dovanas, aš lieku namuose. Pavargau per kalėdines šventes likti viena.**

A: - O Kalėdų Seneliui tą pasakei?

KS: - Pasakiau... Norėjau tai pranešti švelniai. Praeitą savaitę susikaupiau, atėjau į jo dirbtuves. Jis, be abejo, kaip visada krapštėsi po savo rogėmis – tvarkė, šveitė, blizgino. Nesuprantu, ką ten tiek blizginti... Priėjau, įkvėpiau ir pasakiau, kad jis pernelyg daug dirba, kad visai negaili savęs, kad neturi visų žmonių šventinės ruošos užkrauti tik ant savo pečių. Pasakiau, kad noriu, jog pailsėtų ir kad dėl to pažadu padaryti viską, ko tik prireiktų.

A: - Labai gražus pažadas. O ką Kalėdų Senelis į tai?

KS: - Tame ir bėda, kad apsidžiaugė. Tame ir bėda.

A: - Bėda?

KS: - Matytum, kaip nušvito. Pravėrė žaislų dirbtuvių duris ir garsiai paskelbė elfams turintis geriausią pasaulyje žmoną, kuri sutiko viena pati tvarkyti ūkį, o visus kaimelio darbininkus paleidžia atostogų.

A: - Atostogų?

KS: - Jis taip suprato. Tuomet puolė dėtis daiktus į lagaminą ir vis pasakojo, kokia esu nuostabi, rūpestinga... Neprieštaravau, juk jis taip nuoširdžiai apsidžiaugė. Apsimečiau, kad tą ir turėjau omenyje. Prieš savaitę Kalėdų Senelis su elfais pasiėmė visus sniego debesis ir rogėmis išvyko kažkur toli. Tokie reikalai.

A: - Tai buvau teisi. Visus pasiruošimo Kalėdoms darbus patikėjo tau.

KS: - Vadinasi, taip. Man paliko visą darbų sąrašą, kad nieko nepamirščiau. Prašė rašytis svarbius darbus, o atliktus išbrauti.

A: - *(žiūri darbų sąrašą)* **Kad čia niekas neišbraukta.**

KS: - Žinau...

A: - O iki Kalėdų liko...

KS: - Nereikia priminti, žinau kiek liko. Klausyk, kadangi jau esi čia, gal sutiktum man padėti?

A: - Ko tik dėl gero žmogau nepadarysi. *(paima plunksną, kažką įrašo į darbų sąrašą)* **Įrašysiu nepaminėtą svarbiausią darbą, nuo kurio siūlyčiau pradėti.**

KS: - *(skaito iš už A peties)* **Padovanoti avelei pūkinius patalus...** *(išlaiko pauzę, atima darbų sąrašą, susuka, grėsmingai spaudžia A durų link)* **Žinai, gal geriau tu išeik. Tuojau pat. Uždaryk duris ir iki švenčių pabaigos nedrįsk belstis. Palik vilnos, kelias stiklines pieno ir keliauk.**

A: - Ak, štai kaip? Žinoma, avele, duok pieno, duok vilnos, o pati eik lauk. Kalėdų Senelio ji pagailėjo, elfų ji pagailėjo, o manęs?

KS: - O už ką turiu tavęs gailėti?

A: - Gal man tie pūkiniai patalai žūtbūt reikalingi. Gal be jų man, nežinau... šalta Šiaurės ašigalyje. Gal aš jau sušalau. Tuoj virsiu leduku. Neabejoju, kad jau sergu baisiausiai. *(kol vaikšto, įsivynioja į pledą, dedasi ligone, perdėtai vaidina sergančią, numeta darbų sąrašą ir atsigula)*

KS: - Ko čia gulinėji?

A: - Esu nepagydoma sušalusi ligonė.

KS: - Neapsimetinėk.

A: - *(kosėja, čiaudi, valo nosį į pledą)* **Oi, kaip man bloga. Tuoj mirs darbščiausia kalėdinio kaimelio avelė...**

KS: - Tuojau pat kelkis.

A: - Kiek priespaudos, kiek nesupratimo. O juk dirbu negailėdama savęs, kanopų nepaklojusi nuo aušros iki sutemų, atiduodu geriausius gyvenimo metus. O ką už tai gaunu?

KS: - Klausyk, avele...

A: - Žoržetė! *(staigiai atsistoja, nusilenkia, tiesia pasisveikinimui kanopą)* **Šios vargšės ligonės vardas – avelė Žoržetė.**

KS: - *(nepasisveikina)* **Jau beveik Kalėdos, o tu...**

A: - *(atsigula ant sofos)* **Kalėdų išvakarėse mane nori išvaryti į šaltį. Prašau prigesinti šviesą, netriukšmauti ir leisti man pasveikti.** *(apsimeta mieganti)*

KS: - Ir ką man su tavimi daryti?

A: Pagailėti ir deramai slaugyti. Atnešti kakavos, sausainių... *(vėl apsimeta mieganti)*

KS: - Tik to man betrūko šiandien. Na, gal iš tikrųjų blogai jaučiasi. Štai, pasimatuok. *(įteikia jai labai didelį termometrą)* **Ramiai pagulėk. Tik gal pirma vis gi duotum pieno? Pradėčiau kepti sausainius...**

A: - Oi, ai, ak kaip man bloga...

KS: - Gerai jau, gerai. Vėliau. Jei sausainių dabar negaliu kepti, sukursiu keletą kalėdinių eilėraščių...

Bėga elfas pas nykštuką
Per pusnis lengvais batukais.
Mat pūga lauke įniršo...

A: - Elfas smegenis pamiršo. *(vaikai juokiasi)*

KS: - *(išlaiko pauzę)* **Padėti nebūtina. Tokio eilėraščio į atviruką įrašyti negalima.**

A: - Atsiprašau. *(vėl apsimeta mieganti)*

KS: - Besmegenio nosį ryškią

Pavogė vikruolis kiškis.

Tiks ir spindintis varveklis...

A: - Jam į galvą kritęs naktį. *(abi susižvalgo, išlaiko pauzę)* **Tik primenu, kad esu ligonė.**

KS: - Nepagydoma... Duok termometrą, pažiūrėsiu ar aukšta temperatūra.

A: - *(bando išsisukti visomis prasmėmis)* **Dar reikia palaikyti. Termometrai šiais laikais tokie nepatikimi. Prieš ateidama tvarte pasimatavau, tai termometras rodė 44 laipsnius temperatūros.** *(bando pasprukti su termometru nuo KS)*

KS: - Kiek?

A: - O kiek reikia? 45 laipsnius...

KS: - Oho.

A: - 46. *(KS jėga bando atimti termometrą)*

KS: - Leisk pasižiūrėti.

A: - Nejau kitų darbų neturi? Štai koks ilgas sąrašas. Tiek veiklos surašyta...

KS: - *(atėmusi termometrą)* **Na gi, na gi... 36 ir 6. Kokia staigmena. Ir ką gi tai reiškia?** *(vaikai atsako, kad A „sveika“)* **Būtent. Avelė visiškai sveika. Tad baik apsimetinėti ir keliauk.** *(bando ją išstumti pro duris)*

A: - *(priešinasi)* **Tavo termometras sugedęs. Matyt, pigiausią pirkai. Argi galima taupyti ant sveikatos? Be to, visi senai naudojasi elektroniniais...**

KS: - Eik lauk!

A: - Ne! *(pasprunka nuo KS)* **Ir iš viso... Jau savaitę niekas man vilnos neiššukuoja, nenukarpo. Per tokias kutvelas joks termometras nieko teisingai neparodytų. Tai tu kalta! Anksčiau ateidavai į tvartą pakalbinti avelių, sušukuoti, paskaityti pasakų. Jau savaitę tavęs laukiu... Kasdien... Jaučiuosi palikta, nemylima, nereikalinga. Noriu ne pūkinių patalų, o šiek tiek šilumos. Nejaugi daug prašau?** *(KS tyli)* **Jeigu tu šitaip elgiesi, tuomet kreipsiuosi pagalbos į Kalėdinių būtybių ministeriją. Lai atsiunčia priežiūros komisiją ir patikrina avelių laikymo sąlygas. Jeigu jie neatvyks, pati pas juos ateisiu, belsiu kanopomis į duris, kol visiems pasakysiu, kokia esi šalta. Supratai?** *(KS nusileidžia ant sofos, paslepia veidą ir tyliai pravirksta)* **Aš prašysiu, aš reikalausiu... Aš...** *(kurį laiką tyli, stebi KS)* **Kalėdų Senele, juk pajuokavau, niekur nesikreipsiu, jokių komisijų nebus... Ko tu verki?**

KS: - *(pro ašaras)* **Nieko nespėju. Net su viena avele nesusitvarkau. Viso pasaulio šeimoms kalėdinių džiaugsmų tuo labiau nesurengsiu. Viena Kalėdų Senelė nieko negali...**

A: - Kodėl viena?

KS: - Nes Kalėdų Senelio nėra ir nežinia kada grįš.

A: - O aš? Juk esu čia su tavimi. Tik pasakyk, ką daryti. Dar turime dieną.

KS: - Tik vieną dieną...

A: - Net visą dieną. Na gi, kokie ten darbai liko? *(skaito darbų sąrašą)* **Iškepti sausainius, pyragus, susitvarkyti namus, supakuoti dovanas, naujais žaisliukais papuošti eglutę...** *(išlaiko pauzę)* **Nejau visa tai reikalinga?**

KS: - Reikalinga. Žmonės taip daro kasmet: tvarkosi, gamina, puošia ir puošiasi, laukia dovanų... Taip įprasta, taip visi daro.

A: - Taip, taip, aš suprantu, kad visi taip ir daro... Bet ar tai iš tikrųjų būtina? *(išlaiko pauzę, kreipiasi į vaikus)* **Jei eglutę papuošiu senais žaisliukais, ar nuo to ji bus mažiau graži?** *(vaikai atsako „ne“)* **Jei ant kalėdinio stalo iš vaišių turėsiu tik šiltos arbatos ir šviežiai iškepto pyrago, ar tai bus blogai?** *(vaikai atsako „ne“. A eina KS link)* **Jei vietoje dovanų nupiešiu tau atviruką. Nupiešiu, nes dar neitin moku rašyti. O tame atviruke parašysiu, kad esi man reikalinga, kad branginu kiekvieną akimirką praleistą kartu ir per Kalėdas ne už ką nepaliksiu tavęs vienos... Jei taip parašysiu, arba pasakysiu žodžiu, ar apsidžiaugsi? Ar pajusi Kalėdų šilumą?**

KS: - Man tai būtų šilčiausios Kalėdos.

A: - Tai gal Kalėdos yra apie tai?

KS: - *(žiūriu į A)* **Kviečiu šventes pasitikti kartu.**

A: - Juk dėl to ir atėjau. Tik nežinojau, kaip tą pasakyti. *(išlaiko pauzę)*

KS: - Būtų puiku Kalėdoms turėti sniego. Nulipdytume sniego senį, pažaistume sniego gniūžtėmis, o gal ir Kalėdų Senelis suspėtų rogėmis sugrįžti namo...

A: - Kalėdų Senelis juk pasiėmė sniego debesis į kelionę. O kaip iškviesti naujų?

KS: - Reikia labai panorėti, užsimerkti, papūsti ir tuomet pajausime šiltą kalėdinį vėją, kuris atneš sniego debesis.

A: - Puiku. Ar mudviejų norų pakaks?

KS: - Bijau, kad nebent dviem debesims. Mažoka.

A: - Bet juk mūsų čia tiek daug. *(vaikams)* **Ar padėsite mums?** *(vaikai atsako „taip“)* **Visi, kas laukia kalėdinių stebuklų, prisijunkite prie mūsų.**

KS: - Nuostabu. Kartu su mumis pridėkite prie skruosto vieną delną, tuomet antrą delną prie antro skruosto ir stipriai papūskite. *(vaikai pučia, groja mielas muzikinis fonas, A ištraukia sniegą*

simbolizuojančią medžiagą ir kartu su KS ją leidžia publikai virš galvų per rankas, o vėliau sniegas „sugrįžta“ atgal į sceną ir joje paguldomas kaip sniego pusnis)

A: - Sniegas – tai gražiausi pūkiniai patalai. Man kitų ir nereikia.

KS: - Puikiai sugalvojai paprašyti vaikų pagalbos. Dėkoju, Žoržete.

A: - Pajuokavau, tai nėra mano vardas. Esu paprasta avelė, jokio vardo neturiu.

KS: - Nesi paprasta. Man tu ypatinga avelė ir vardą tau duosiu išskirtinį. Vadinsiu tave Sniego debesimi.

A: - Koks gražus vardas. Ačiū, Kalėdų Senele.

KS: - Gali vadinti mane senele... *(apkabina A)*

(Muzikinis fonas, spektaklio dalyviai šoka lėtą snaigių gaudymo šokį. Nusilenkimas)

Spektaklis „Kalėdų Senelė ir Sniego debesis“
vaid. Ieva Giniotytė, Beata Romanovskaja
rež. Margo Karachanianc-Sirusienė
Nuotr. redag. Martynas Sirusas

Siužetas sukurtas 2020.07.15

Kiečiausios Kalėdos

VEIKĖJAI:

Kalėdų Senelis - KS
Elfė – E

Kalėdinio kaimelio – tolimų namų, lauko vaizdai ir detalesnė Kalėdų Senelio rezidencijos dekoracija. Sėdmaišis, gitara, lemputės, telefono stovas ir lempa vaizdo transliacijoms. Groja muzikinis fonas. Scenoje pasirodo Elfė, ji atsargiai, nekeldama triukšmo, eina vaikų link.

E: - Sveiki. Kaip gerai, kad jūs jau čia. Ačiū, kad atvykote. Sąžiningai, nežinau kaip kitaip viską grąžinti į senas vėžes. Nė vienas kalėdiniame kaimelyje neįsivaizduojame, ką daryti. Svarbiausia, kad esame jau pilnai pasiruošę. Prigaminome aibę žaislų, iki akinamojo blizgesio iššveitėme naujutėles roges, visi elniai papuošti skambaliukais, iššukuoti, pakinkyti. Beje, ačiū už jūsų laiškus. Šiemet gavome jų ypatingai daug. O kokie gražūs piešinukai – pasaka. Tik bėda ta, kad Kalėdų Senelis dar nei vieno laiško nėra skaitęs. Apskritai, jis mažai domisi elfų nuveiktais darbais. Kalėdos jau ant nosies, o vos kelis kartus buvo užėjęs į žaislų dirbtuves. Taigi, ėmėme nerimauti. Pagalvojome, kad susirgo. Siuntėme geriausią kalėdinį gydytoją Kalėdaičių, tačiau kiek jis besibelstų į Kalėdų Senelio duris, niekas jam neatidarė. Žinoma, mes ir patys daug kartų buvome atėję, beldėmės, skambinome varpeliu, bet viskas veltui. Pro langus Kalėdų Senelį mačiau. Jis tai šoka, tai puošiasi, tai sportuoja. Į sergantį nepanašus, tačiau jis su nieko iš mūsų nebendrauja, telefono nekelia. Nežinome, ar iš viso ketina keliauti jūsų aplankyti per Kalėdas. Žodžiu, prasti popieriai. Tačiau yra vienas būdas patekti pas Kalėdų Senelį ir su juo pasikalbėti. Jau savaitė kaip jis paskelbė nemokamas ekskursijas į savo kalėdinę rezidenciją, na, kviečia žmones apsilankyti jo namuose. Būtent dėl to ir pasikviečiau jus. Kartu galėsime patekti į vidų, sužinoti kas nutiko ir ar reikia kokios pagalbos. Štai, dabar papasakojau jums viską. Mano klausimas paprastas. Ar sutiksite padėti Kalėdinio kaimelio elfams ir kartu įkalbėti Kalėdų Senelį deramai švęsti Kalėdas? *(vaikai atsako „taip“)* **Nuostabu. Tuomet susitarkime štai dėl ko. Pradžioje, viską išsiaiškinkime, apsižvalgykime, apsimeskime, neva mes tikrai atėjome į ekskursiją, o jau vėliau spręsime ar Kalėdų Seneliui reikia pagalbos, gerai?** *(vaikai sureaguoja teigiamai. Ima groti muzika)* **Girdite? Tai sklinda iš Kalėdų Senelio namų.**

(Scenoje pasirodo įmantriais judesiais ir šokio žingsneliais išeinantis KS. Jis šėlsta po savo namus, šoka su menama partnere – šluota, tai trumpam atsigula ant grindų, tai šokinėja ant baldų. E sėlina prie tos vietos, kur ant stovelio parašyta „Kalėdinės ekskursijos“ ir pasibeldžia. KS nereaguoja, tuomet E garsiai skambina varpeliu. KS išgirsta, sustingsta, apsižvalgo ir puola greitai tvarkyti namus. E skambina vėl ir vėl).

KS: - *(besitvarkydamas, slėpdamas dalį daiktų po baldais, šaukia durų link)* **Kas ten? Prisistatykite.**

E: - Laba šalta diena. Esame būrys vaikų ir... juos lydintys asmuo. Atvykome į ekskursiją.

KS: - *(tvarkosi dar energingiau, bet ne itin sėkmingai)* **Oi, kaip džiaugiuosi. Kaip smagu. Kokie jūs šaunuoliai.**

E: - Prašau įleiskite mus vidun, nekantraujame Jus pamatyti.

KS: - Sekundėlę luktelėkite. Lauke juk toks puikus oras. Šiandien pro langą žiūrėjau – tiek sniego, varveklių – gražu kaip niekad.

E: - Toli keliavome. Labai pavargome.

KS: - Rimtai? Iš kur gi jūs atvykote?

E: - *(vaikams)* **Iš kur jūs?** *(vaikai atsako „iš Lietuvos“. Kita frazė skirta jau KS).* **Mes iš Lietuvos. Nukorėme nemažą kelią, kad aplankytume Jus.**

KS: - *(nesėkmingai bando įkišti kažką po sofa/kėde/lova)* **Oho... Iš... pačios... Lietuvos... Seniai nemačiau... lietuvių... Bus... malonu... pabendrauti... Tuoj... tik šlepetes... užsidėsiu... ir atidarysiu... Jūs man... kol kas papasakokite... apie Lietuvą...** *(pagaliau susitvarko, apsižiūri, lieka patenkintas. Tuomet pastebi veidrodyje, kad visas susivėlęs ir matomai dėl to nerimauja. Blaškosi ar šukuotis, ar duris atidaryti)*

E: - Lietuva yra... graži... Joje daug... *(dvejoja, žiūri į vaikus, prašo žvilgsniu pagalbos. Jei jie siūlą variantą, sako jų variantą, jei nesiūlo, sukasi iš padėties)* **medžių..., žmonių..., mėlynas... dangus..., linksmi... savaitgaliai. Kalėdas labai mėgstame švęsti... ypač gruodį...**

KS: - Tik pamanykite... ypač gruodį... *(prisėlina prie durų ir jas atidaro, o pats sprunka į kitą scenos kampą, neva pasislepia ir greitai su veidrodžiu rankose šukuojasi)* **Užeikite. Tuojau prasidės ekskursija... man tik... reikia... deramai... pasiruošti...**

E: - *(užeina pro duris, apsižvalgo, sako vaikams)* **Matote, mums pavyko. Esame pačioje kaimelio širdyje – Kalėdų Senelio rezidencijoje. Jau nepamenu kada paskutinį kartą čia lankiausi. Bet turiu pasakyti, kad nelabai kas pakito. Na, bent iš pirmo žvilgsnio.**

KS: - *(šaukia)* **Kuo atvykote į Šiaurės ašigalį?**

E: - Mes atvykome... *(vėl prašo vaikų pagalbos)* **traukiniu/lėktuvu/slidėmis/rogėmis/pan.**

KS: - Ar lauke labai sninga?

E: - O Jūs ką, seniai nebuvote niekur išėjęs?

KS: - Aš... žinoma buvau. Ryte bėgiojau. Pakui slydinėjau. Tiek veiklos, kad nepastebėjau snaigių. *(pasirodo prieš E)* **O tu ką čia veiki?**

E: - *(įsižiojusi pamato pakitusi, kitokį KS)* **Aš? Aš...**

KS: - Tu, taip, tu. Argi darbų neturi?

E: - *(atgavusi kvapą)* **Elfai jau viską padarė. Galėtumėte kada užsukti ir tuo įsitikinti.**

KS: - Turiu ir be to pakankamai veiklos. Štai, matai, priiminėju žmones.

E: - Neabejoju. Na tai neverta delsti. Pradėkite ekskursiją mūsų svečiams. *(kuri laiką abu žiūri vienas į kitą ir matosi, kad vos susilaiko nuo tarpusavio pašiepimo)*

KS: - Iš tiesų. Neverskime žmonių laukti po tokio ilgo kelio. *(nusisuka nuo E ir kalba publikai)* **Sveiki atvykę į Šiaurės ašigalį. Čia jau senokai įkūrėme šį kalėdinį kaimelį, kur visi darbuojasi rankų nesudėję...**

E: - Ypač elfai.

KS: - *(tęsia lyg nieko negirdėjo)* **Dieną ir naktį...**

E: - Žaislų dirbtuvėse, tvarte, kalėdiniame pašte...

KS: *- (kalba garsiau)* **Dirba. Matėte daug pastatų. Juose gaminame žaislus, laikome elnius, rūšiuojame jūsų laiškus, pakuojame kalėdinę kakavą...**

E: - Su cinamonu, imbieriniais sausainiais ir žybsneliu meilės...

KS: - *(E)* **Ir viską darome išvien, kartu, puikiai sutardami, nuoširdžiai...**

E, KS kartu: - *(su pykčio gaida)* **ir draugiškai!** *(išlaiko pauzę)*

KS: - *(vaikams su ironija)* **Kaip džiaugiuosi, kad atvykote kartu su darbščiausia kalėdinio miestelio elfe. Man taip smagu ją matyti.**

E: - *(įsitempusi)* **Man irgi malonu matyti Jus, Kalėdų Senelį. Sveiką. Gyvą.** *(vėl pauzė)*

KS: - *(vaikams)* **Pratęskime. Šiame name aš gyvenu ir dirbu.**

E: - Ir ką gi Jūs čia dirbate, jei ne paslaptis?

KS: - Ne paslaptis. Tiek visko darau, kad vos spėju. Bet, tikiu, kad mano *foloveriai* ir patys viską žino.

E: - Kas tokie?

KS: - *(atsidūsta)* ***Foloveriai*, tai yra sekėjai. Na, prisipažinkite, kas iš Jūsų sekate mane *Instoje* ir *Tiktoke*? Aš ten vienas aktyviausių *blogerių*.**

E: - *(vaikams)* **Girdite? Taip ir maniau. Kalėdų Senelis visai sublogo.** *(Kalėdų Seneliui)* **Ko gi Jūs tylėjote? Juk siuntėme gydytoją. Tuojau pat vėl jį pakviesiu.** *(vaikams)* **Prašau, sužiūrėkite, kad jis atsigultų ir nedarytų staigių judesių, o aš tuojau pat...** *(ruošiasi eiti pro duris, KS pagauna jos ranką)*

KS: - Stop, stop, stop. Kur čia išsiruošei?

E: - Jūs karščiuojate. Tuojau atsivesiu gydytoją Kalėdaičių...

KS: - Iš kur ištraukei, kad man jo reikia?

E: - Pats sakėte, kad Jums bloga.

KS: - Sakiau, kad aš *blogeris*.

E: - Tai va. Ir kažką apie tiksėjimą inkstuose...

KS: - Ne, ne taip supratai. Dalinuosi vaizdo įrašais *TikToke* ir *Instoje* - *Instagrame*. Palauk, tuoj viską paaiškinsiu. *(E prisėda)* **Supranti, šiemet viską darysime kitaip.**

E: - Kaip kitaip?

KS: - Moderniau, šiuolaikiškiau. *(E klausiamai žiūri)* **Na, žiūrėk. Kiek laiko praleidžiate prie kalėdinių laiškų rūšiavimo?**

E: - Tiek, kiek reikia.

KS: - Tame ir reikalas, kad tiek nereikia. Per daug jūs ten kapstotės ir terliojatės su atrašymu kiekvienam vaikui.

E: - Terliojamės?

KS: - Dabar viską galima padaryti daug greičiau. Kompiuteriu. Išsiunti visiems vienodą automatinį kalėdinį atsakymą ir viskas. Supranti? Vieno mygtuko paspaudimu atsakai į tūkstančius laiškų.

E: - Be rašalo? Be pastangų? Be dalelės meilės?

KS: - Nepradėk, dabar laikas kur kas brangesnis už visą tai.

E: - Bet kaip gi ryšys su vaikais?

KS: - Teisingai mąstai. Reikalingas ryšys. Nuolatinis, nenutrūkstamas. Toks, kuris kelia reitingus. Tam mes turime internetą. Ir *TikTokus*, ir *blogus*.

E: - Tai visgi Jums bloga?

KS: - Ne, su manimi viskas tvarkoje. Kaip gi tau paaiškinti... Ar girdėjai apie televiziją?

E: - Žinoma.

KS: - Tai va, o *blogas*, ypač *video blogas*, tai dar geriau. Ateik čia. *(įteikia jai kino pliaukštę, neva įjungia kamerą)* **Laikyk šitą, atsistok tarp kameros ir manęs ir kai pasakysiu, padaryk „pliaukšt“** *(rodo kaip naudotis pliaukštę).*

E: - Ir kas toliau?

KS: - Pamatysi. *(įjungia kamerą)* **Nagi, pasiruošk, pirmyn.** *(E „supliauškia“, KS neatpažįstama maniera, kaip nesavas, perdėtai gestikuliuodamas ir maivydamasis)* **Sveiki, mieli mano *foloveriai*, berniukai ir mergaitės, mamos ir tėčiai, kaimynai ir draugužiai, su jumis vėl aš – Kalėdų diedas...**

E: - Kas toks?

KS: - Klausyk, turi stovėti tyliai ir tiesiog stebėti.

E: - Diedas?

KS: - Tai trumpinys.

E: - Nuo ko?

KS: - *(išdidžiai)* **Nuo pilno vardo – Kalėdų MC MEGA Ultra Diedas. Taip juk įdomiau.**

E: - Kam įdomiau?

KS: - Vaikams, paaugliams, jaunimui, *(žiūri į publiką)* **jaunoms mamoms...**

E: - Nesąmonė. O kuo senas Kalėdų Senelis netinka?

KS: - Dėl to, kad jis senas, nebeįdomus, nesikeičiantis, kiekvienais metais toks pat. O pasaulis keičiasi. Jame atsirado daug puikų dalykų ir naujų galimybių. Štai ir mes, ir Kalėdos turime, privalome keistis. Nagi, dar kartą. Pradėkime. *(E daro „pliaukšt“, KS vėl maivosi prieš kamerą)* **Praeitą kartą žadėjau pasidalinti su jumis ką mėgstu daryti laisvalaikiu. Taigi, mano pomėgių *Top Trys*. Trečioje vietoje – varveklių numušimas sniego gniūžtėmis. Antroje – kalėdinės kakavos virimas su slaptu priedu – gvazdikėliais. Ir pirmoje vietoje – ekstremalus slydinėjimas nuo aukščiausio kalėdinio kaimelio kalno. Komentaruose prie šio video pasidalinkite savo pomėgiais. Ir nepamirškite paspausti pirštuką „Patinka“. Pasimatysime šį vakarą, kai papasakosiu jums kokius sapnus dažniausiai matau. *Check it out.*** *(žiūri į E)* **Matei? O dabar patalpinsime tai į internetą ir visi norintys galės pasižiūrėti ir pasidalinti šiuo įrašu su draugais.**

E: - Kam gali to reikėti?

KS: - Tu suprask, dabar nebūtina keliauti vieni pas kitus į namus. Pakanka susikambinti, pasimojuoti, papasakoti kaip sekasi, pabendrauti, arba tiesiog įrašyti tokį vaizdo įrašą, jį nusiųsti ir tiek. Taip ir mes padarysime. Turėsime šiuolaikiškas, kietas Kalėdas.

E: - Neketinate keliauti pas vaikus? O kaip gi dovanas išdalinsite?

KS: - Išsiųsime paštomatais arba kurjeriu.

E: - Bet elfai jau paruošė elnius ir nublizgino roges.

KS: - Puiku. Prie jų darysime fotosesijas, kad ir mūsų svečiai galės *nusiselfinti*.

E: - Ką?

KS: - Patys save nufotografuoti, kad vėliau tėvai gautų nuotrauką.

E: - Paštu ar gyvai perduos?

KS: - Išsiųs telefonais, greitai ir kiekvienam.

E: - Stop. Dabar Jūs palaukite. Siūlote pakeisti tikrus nuoširdžius atvirukus elektroniniais, gyvus apsilankymus iškeisti į siunčiamas nuotraukas, o dovanas įteikinėti per beveidžius paštomatus. Kur gi visame tame Kalėdos? Kur jų dvasia, šiluma, tikėjimas stebuklais? Kur kalėdinės giesmės ir dainos? *(niūniuoja „Tyli naktis, šventa naktis“)*

KS: - **Ne, ne, ne taip. Gaudyk gaidas.** *(užgroja bitas)* **O dabar visi man padėkite. Kai pakelsiu rankas į orą, visi kartu garsiai dainuojame „Kalėdos“. Nagi, pasibandykime.** *(pakelia rankas)* **Kalėdos.** *(Ima „repiškai“ gestikuliuoti, skaito repą, vaikai pritaria)*

Blizga ledas, blizga akys,
Snaigės – iš dangaus.
Žaliaskarė amžius laukė,
Kol miške užaugs.
Ją papuoš žaislais gražiausiais,
Tai bus staigmena.
Iš kiekvieno buto garsiai
Skverbiasi daina.

Kas ateina gruodžio vidury?
Kalėdos.
Siaučia kas ašigalio širdy?
Kalėdos.
Kurjeris atveš mums dovanų.
Kalėdos.
Sveikinsim online telefonu.
Kalėdos.
Jou, jou, aha, aha, check it out.

Kalėdų MC Mega Ultra Diedas myli jus. *(patenkintas savo pasirodymu įsipatogina sėdmaišyje ir rišasi iš barzdos kasytę)*

E: - Bet ar būtinai reikia tiek keistis? Visai Jūsų neatpažįstu. Juk vaikams reikia tikro Kalėdų Senelio.

KS: - Paistai niekus. Vaikams senai nieko nebereikia. Tik telefonų ir interneto. Taigi ten juos ir aptiksime.

E: - Netiesa, jie tiek laiškų prirašė. Daugiau nei bet kada.

KS: - Ir kas tuose laiškuose?

E: - Galiu atnešti, paskaitysite.

KS: - Visai nebūtina. Daug metų skaičiau. Kiekvienas laiškas yra apie tą patį. „Sveiki, aš vardu Tomas, Milda, Skaistė, Laura, Marius ar dar kaip nors. Kalėdų Seneli, buvau geras šiais metais, todėl atnešk man naują žaisliuką, telefoną, kompiuterį, transformerį, lėlę ir taip toliau.“ Matai? Moku mintinai. Kiekviename laiške vaikai rašo tik apie save. Niekas neprašo dovanų kitam žmogui. Nei vienas nepaklausia, kaip sekasi man. Jau nekalbu apie tai, kad niekas nesiunčia man nei menkiausios dovanėlės – niekas. Visi tik užsako, geidžia, reikalauja. Ir nepasakok man apie kalėdinius stebuklus. Niekas jais ir net manimi nebetiki. O jeigu taip, tai ir aš neketinu niekur važiuoti. Sėdėsiu namie ir žiūrėsiu senus kalėdinius filmukus. Galbūt dar jus, elfus, į svečius pasikviesiu. Kas mums belieka... *(nusisuka, pasiima į rankas gitarą)*

E: - *(vaikams)* **Viskas prasčiau, negu maniau. Kalėdų Senelis nebetiki Kalėdų laukimu. Tokio nusiminusio ir nesavo dar jo nemačiau. Nagi, priminkime jam, kas iš tikrųjų yra Kalėdos.**

(dainuoja dainą, Kalėdų Senelis akomponuoja gitara ir pamažu pasisuka veidu į publiką)

Žiemos tamsa ir šalčio speigas
Sukaustė širdį bei svajas.
Pilki vaizdai mane nuteikia
Rašyti nedžiugias eiles.

Giliam sniege kažkas sugirgžda,
Mažais žingsneliais palengva
Kalėdų Angelas sugrįžta
Ir vėl pasijaučiu gyva.

Jis apkabins mane taip švelniai,
Sušildys širdį šypsena,
Tuoj pasigirs Kalėdų elniai
Ir suskambės linksma daina.

KS: - Buvau pamiršęs kaip gražiai dainuoji. O aš , atrodo, nei vienos kalėdinės giesmės nebemoku.

E: - Tuoj mes Jums viską priminsime. Nagi, atsikelkite nuo sofos. Pasitempkite. Pradėkime kalėdinę reabilitaciją. Atstatysime kalėdinę dvasią per trumpiausią laikotarpį. Mūsų svečiai primins Jums, ką primiršote. Pradėkime nuo tinkamos mankštos. *(groja muzika, E reguliuoja, ką daryti, visi linksmai mankštinasi)* **O dabar trumpas testas. Keletas klausimų. Jeigu reikės salės pagalbos,** *(rodo į vaikus)* **tiesiog padarykite štai taip** *(rodo ypatingą gestą, arba kokį pakeliamą daiktą)* **ir mes padėsime Jums kuo tik galime.**

KS: - Pradėkime. *(Kalėdų Senelis žinos tik paskutinį)*

E: - Rimavimo testas. Pabaikite sakinį rimuotai.

Kels į dangų roges švelniai

Pakinkyti šiaurės ... *(KS parodo gestą, vaikai sako „elniai“)*

Suledės upelis pilkas,

Bėgsim šėlti į ... *(vaikai sako „čiuožyklą“)*

Prie namų prisnigus tyliai

Pastatysiu sniego... *(Kalėdų Senelis spėja pasakyti „pilį“)*

KS: Pilį!

E: - Puiku!

KS: - Vieną atspėjau.

E: - Tai jau pradžia. O dabar kalėdinių sausainių kepimo testas. Mes rodysime kažkokį veiksmą, o jūs sakysite, ką mes darome. *(vaikams)* **Žiūrėkite į mane ir kartokite.**

(Groja muzikinis fonas. E su vaikams rodo skirtingus judesius, KS taip pat bando juos atkartoti ir įvardija kas yra daroma, pvz., „beriamas cukrus“, „kočiojama tešla“ ir t.t.)

KS: - Šito ne už ką nepamirščiau. Kalėdiniai sausainiai – skaniausi pasaulyje.

E: - Žinoma. Beje, turiu Jums dovanų.

KS: - Man?

E: - Taip. Šį laišką Jums atsiuntė viena mergaitė. Tinkamas laikas perskaityti. *(iš kepurės išsitraukia laišką ir paduoda)*

KS: - *(kiek droviai, neužtikrintai paima, išima iš voko ir garsiai skaito. Groja muzikinis fonas. Galimai beskaitydamas susigraudins ir skaitys toliau E)* **Mielas Kalėdų Seneli. Tau rašo Marija. Man 7 metai. Esu iš Lietuvos. Kaip tu laikaisi? Tikiuosi, tau viskas gerai, esi linksmas ir ruošiesi atvykti. Šiuo metu sergu. Tik dėl to vis dar neatvykau tavęs aplankyti. Juk nepyksti, tiesa? Mama sako, kad esi labai geras ir moki nuspėti kiekvieno vaiko norus. Aš tuo tikiu, bet vis vien labai norėjau parašyti tau laišką. Žinai, šiemet nenoriu nei žaislų, nei saldumynų. Kadangi blogai jaučiuosi, negalėsiu pamatyti savo pusbrolių ir pusseserių. Liksime namie. Liūdna, nes per Kalėdas norisi apkabinti visus savo artimuosius. Girdėjau, kad tu neturi šeimos, vaikų ir anūkų. Mielas Kalėdų Seneli, kai jau būsi pabaigęs visus savo darbus, kviečiu tave į svečius. Atvažiuok. Mama numezgė tau šiltą šaliką, o tėtis žadėjo iškepti skanų obuolių pyragą. Pasitiksime šventes drauge ir nuo to širdy bus visiems šilta.**

E: - Ką liepsite Marijai atrašyti?

KS: - Nieko. *(eina gitaros)*

E: - Nejaugi nieko nenorite jai atsakyti?

KS: - Noriu. Padarysiu tą pats.

E: - Telefonu? Videobloge?

KS: - Ne. Su šituo baigta. Elfe, ruošk roges, aplankysime Mariją ir jos šeimą.

E: - Smagu girdėti. Kokių dovanų paruošti?

KS: - Jau viską turiu. Ką tik mano galvoje gimė daina.

(Ima groti gitara ir dainuoti, pradžioje vienas, vėliau įsijungia E)

Iš ko susideda kalėdinė dvasia?
Iš aibės prieskonių ir šurmulio virtuvėj,
Iš palinkėjimų ir gėrio akyse,
Knygučių skaitymo, stebulų sutiktuvių.

Spalvotų rankdarbių pripildyti namai,
Linksmai sužybčioja kalėdinės lemputės.
Nuo to, ką įkvepi, ragauji, pamati
Šioje akimirkoj taip malonu pabūti.

Priedainis:
Krenta snaigė ant delno
Ir tirpsta lengvai.
Ant bažnytinio kalno
Suskamba varpai.
Žėri skrendančios rogės
Aukštai debesy
Ir, atgimus svajonėms,
Jauti, kad esi.

E: - Kokia graži mintis – padovanoti dainą.

KS: - Buvai teisi, Kalėdoms nereikia nieko keisti. Kur kas svarbiau – likti savimi.

E: - Tai kokie artimiausi planai?

KS: - Maloniausi ir gerai mums žinomi. Ruoškimės aplankyti žmones prieš Kalėdas.

E: - O kaip gi mūsų svečiai iš Lietuvos?

KS: - Na, į roges visi netilpsime. Tačiau pažadu, kad pasimatysime Lietuvoje. Mus atlydės pas jus kepamų pyragų aromatas. Iki greito pasimatymo!

(Groja linksmas muzikinis fonas. KS ir E atsisveikina, nusilenkia ir išeina)

Spektaklis niekada anksčiau nebuvo pastatytas.
Siužetas sukurtas 2021.11.06

Pliušinės Kalėdos

<u>VEIKĖJAI:</u>

Violetinis pliušinis kiškis - K
Lapė – L

Kalėdinio pašto skyriaus dekoracija su daigybe daiktų ir dovanų dėžučių. Kampelyje numestas pliušinis žaislas ilgomis ausimis. Prieblanda. Laikrodis muša 9 valandą. Violetinis kiškis „pabunda“, pasiraižo, apsižiūri, mankštinasi. Pasigirsta atsargus bildėsys, kuris garsėja ir intensyvėja. Kiškis puola atidaryti duris, pro kurias pučia šiaurinis vėjas ir atskuba kiek užpūstyta viešnia.

L: - Uf, jau maniau neįleisi. *(stovi į žiūrovus nugara, nusipurto sniegą)* **Pagalvojau, gal pamiršai. Nebuvo taip paprasta. Prisnigo tiek, kad teko uodega kelią prasišluoti, todėl užtrukau. Sušalau, tiesą sakant.** *(pasisuka į K)* **Vos jaučiu letenas... Ir gerklę peršti.** *(dirbtinai sukosėja)* **Nosis it varveklis suledėjusi.** *(stebi tylintį K)* **Klausyk, gal pasiūlytum arbatos?**

K: - Arbatos...

L: - Taip. Noriu sušilti. Įpilk man arbatos.

(K puola ieškoti arbatinuko, išberia arbatžoles, nuo grindų surinktas jas įdeda į puodelį, užpila vandeniu, palieka puodelį ant staliuko, atsėda į kampelį ant grindų ir krapštosi ausį)

L: - O švarių arbatžolių neliko? Kokias įbėrei?

K: - Aviečių.

L: - Nemėgstu jų, juk užvakar sakiau. Užsiplikysiu ramūnėlių. Rasi kitą puodelį?

K: - Raudonas – gražiausias.

L: - Koks skirtumas, kokios jis spalvos?

K: - Raudonas tinka aviečių arbatai.

L: - **O ramūnėlėms tinka bet koks. Duok kitą.**

K: - Kai skauda gerklę, reikia gerti aviečių arbatą.

(Pauzė. L lėtai eina staliuko link, pasiima puoduką, kažką jame bando įžiūrėti ir atsargiai gurkšnoja. Išspjovusi kelias arbatžoles apsižiūri)

L: - Galėtum bent imbierinių sausainių pasiūlyti.

K: - **Čia tik daiktai, jokio maisto.**

L: - **Arbatos juk yra.**

K: - Arbata ilgai negenda. Ją paprasta saugoti iki pristatymo. O jei tokia dovana nepatiks, gavėjas ją visuomet galės perdovanoti kitiems. Dažniausiai taip ir daro.

L: - Ir daug tokių dovanų paruošta?

K: - Mažiau negu dekoratyvinių žvakių ir kojinių – mažų ir didelių. Dauguma su šventiniais paveiksliukais. Aibė spalvotų kojinių.

L: - Violetinių? *(K nutyla, vėl ima krapštyti ausį)* **Nejau visai nieko valgomo nepristatinėjate?**

K: - Suvartojamas dovanas žmonės nusiperka patys. Maistas yra tik dovanos priedas, jis juk dovanojamas šviežias. Nebent norėtum riešutų...

L: - Atsisakysiu. Aš – poliarinė lapė, o ne voverė.

K: - Šiuose miškuose voverių nėra, pernelyg šaltos žiemos.

L: - Neįkainojamas pastebėjimas. Gerai, jau sušilau, tad galime imtis veiksmų. Ar viskas paruošta?

K: - Dovanos ir maišas čia, slidės paliktos lauke.

L: - Kokios dar slidės? Žinai, kiek laiko keliausime?

K: - Elniai nuo ryto visi sunumeruoti, paimti jų nesigaus. Be to, jiems šiuo metu šveičia kanopas ir blizgina ragus.

L: - O elfai kur?

K: - Pūkais užtaiso sniego mašiną. Iki vidurnakčio nesugrįš.

L: - Puiku. Tuomet metas ruoštis. Svarbu nepastebimai praeiti pro sargą. Daug daiktų?

K: - O kiek nori?

L: - Na, kuo daugiau nusinešime, tuo geriau. Įvairių dydžių, spalvų, kad atrodytų įspūdingai.

K: - Kaspinus rišti?

L: - Ne, kaspinai kaip tik nėra būtini. Gaila, kad valgomo nieko nėra. Tikrai neturite kokios kalėdinės antienos ar triušienos?

K: - Viskas pagal sąrašą. Ko laiškuose prašė, tas sudėta.

L: - Juk sakiau tau, dalis laiškų nepasiekė kalėdinio pašto. Potvyniai, uraganai...

K: - Žemės drebėjimas, ugnikalnio išsiveržimas. Taip, taip, sakei.

L: - Tai va, po tiek nelaimių jokio pašto skyriaus tame miške neliko. Pati mačiau. Patikėk, graudus reginys. Medžiai nuvirtę, urvai užtvindyti, kalėdinė eglutė ir ta sudegė...

K: - Neįtikėtina.

L: - Todėl patys turime nudžiuginti tuos vargšus žvėrelius. Jiems šventės reikia daug labiau, nei kam kitam.

K: - Keista.

L: - Kas?

K: - Kad po tiek nelaimių dar išgyveno kažkas tame miške.

L: - Taip, tikra sėkmė. Ir jie laukia kalėdinio stebuklo.

K: - Kur?

L: - Kas kur?

K: - Na, kur jie laukia? Gal jie persikraustė į kitą vietą? Juk potvyniai ir gaisrai turėjo visą mišką suniokoti. Kaip mes rasime tuos nelaimėlius?

L: - Klausyk, mažiau samprotauk. Jie liko savo miške ir mūsų laukia.

K: - Iš kur žinai?

L: - Na, tiesiog žinau.

K: - Bet kaip gali būti tikra?

L: - *(suirzusi)* **Šarka juos matė po senu ąžuolu. Sakė, sėdi ir laukia.**

K: - Iš kur tokiame šaltyje šarkos?

L: - *(dar labiau suirzusi)* **Atskrido paviešėti. Baik, kiški, pats sakei, kad nori būti naudingas.**

K: - Reikalingas.

L: - Tai ir būk. Man reikia, kad surinktum tas dovanas, įdėtum į maišus ir padėtum nunešti tiems, kas jų labiausiai laukia. Ar tau dovanų gaila?

K: - Jos ne mano.

L: - Tuo labiau. Tai ko taip nerimauji?

K: - Nes siūlai padovanoti nelaimėliams svetimas dovanas.

L: - *(išsisukinėja)* **Kol kas jos iš viso niekieno.**

K: - Pagamintos su meile.

L: - Ir iki kol nepristatytos niekam nepriklauso, tad gali būti kieno nori.

K: - *(rodo į žiūrovus)* **Negavę savo prašytų dovanų vaikai nuliūs.**

L: - Nebūtinai. O kad ir taip, nuliūs tik rytoj, o sudegusio miško žvėreliai liūdi jau dabar. Tad pirma reikia nudžiuginti juos, o jau paskui rūpintis kitais.

K: - Kaip tau tai gaunasi?

L: - Kas?

K: - Taip aiškiai viską sudėlioti.

L: - *(nugalėtojos maniera)* **Tai ar atneši dovanas?** *(K po vieną atgabena dovanas ir lėtai jas delioja į eilę nuo didžiausios iki mažiausios vienodais atstumais vieną nuo kitos)*

K: - Mažutytė, mažutė, maža, vidutiniškai maža...

L: - Ar tai būtina? *(padeda leteną K ant peties)*

K: - *(atšoka)* **Neliesk.**

L: - Kodėl?

K: - Nemėgstu prisilietimų.

L: - Tarkim... Galiu padėti sudėlioti dovanas.

K: - Tvarka reikalauja laiko.

L: - Sumesk į krūvą ir bus greičiau. Ar girdi?

K: - *(vėl dėlioja dovanas)* **Negaliu. Reikia teisingai sudėti. Vidutinė, didesnė, didelė, labai didelė...**

(L sumeta dovanas į maišą bet kaip)

K: - Juk nebaigiau. Ką darai?

L: - Paspartinu veiksmą.

K: - Sumaišysi ir paskui neatskirsi. Reikia sudėti pagal dydį ir spalvą.

L: - Negalime terliotis iki paryčių. Kol čia krapštysies, dovanų sugrįš Kalėdų Senelis su elfais.

K: - Dar negrįš. Jie išskrenda lygiai vidurnaktį.

L: - Niekada negali žinoti. Gerai, imam vertingiausias dovanas ir nešdinamės.

(L ima kratyti dovanų dėžes, bandydama įsiklausyti, kas viduje)

K: - Suglamžysi.

L: - Užtat įteiksiu laiku.

K: - Nežinosi kam ką įteikinėji.

L: - Bus staigmena.

K: - Suplėšysi įpakavimus.

L: - Išvaizda nereikšminga. Svarbu, kas viduje.

K: - O jei ten nieko džiuginančio?

L: - Netikiu, juk *(mėgžioja K)* **pagaminta su meile.** *(toliau krato dovanas ir įsiklauso)*

K: - Ką darai?

L: - Bandau suvokti, kas viduje. Visų dovanų vis tiek nenusinešime, tad imsime geriausias. Štai šios dvi skamba lyg jose būtų kas sunkesnio ir pailgo. Matyt, tai rūkyta žuvis. Pats tas.

K: - Sakiau, kad maisto nedaliname. Vienoje – nauji plaukmenys, kitoje – kareivėlių rinkinys.

L: - Lyg tikrai žinotum, kas ir kur sudėta.

K: - Ir žinau.

L: - Meluoji.

K: - Niekada nemeluoju. *(rodo į skirtingas dovanas)* **Šioje – nauja lėlė. Čia – žaislinis traukinukas. Štai – nauji rausvi riedučiai. Ten – flomasterių ir spalvinimo knygučių rinkinys. Dar toliau – kamuolys ir dvi poros kojinių.**

L: - *(pašaipiai)* **Gal žinai kokių spalvų?**

K: - Rudai mėlynos ir žalsvos. 41 dydis. Moteriškos.

L: - Negali būti. *(atidarinėja dėžutę, ištraukia iš ten kamuolį ir dvi poras kojinių minėtų spalvų)*

K: - Gali. Moterys nešioja įvairių dydžių kojines, o Kalėdų Senelė visada mezga margas. *(bando paslėpti nuo L dovanas, kad neplėšytų)*

L: - Nejau iš tikrųjų žinai kas kur įdėta?

K: - Taip. Juk sakiau. Įsiminiau visas dovanas, kol elfai pakavo.

L: - Kaip tai įmanoma?

K: - Nežinau. Lengvai viską įsimenu.

L: - Kaip pasakytų poliarinių lapių mokyklėlėje – „esi keistas“.

K: - *(gūžteli pečiais)* **Žodžiu, gali neplėšyti įpakavimų, pasakysiu kur sudėti pledai ir šilti drabužiai, guminiai botai ir skėčiai. Juk jiems šito dabar labiausiai reikia.**

L: - Kam?

K: - Nukentėjusiems nuo gaisrų ir potvynių.

L: - Kokiems dar..? Ak, taip, taip, žinoma. Bet, žinai, tokią sunkią akimirką, manau nelaimėlius labiau pradžiugintų nauji žaislai, papuošalai ir puošnios skrybėlaitės.

K: - Ir kokia iš jų nauda, jei neturi pastogės lyjant lietui, arba teks atstatinėti sudegusį urvą?

L: - *(suirzusi ir keldama balsą)* **Klausyk, kiški. Aš pirma išgirdau apie jų nelaimes ir pati nuspręsiu, kokias nešti dovanas. Tau tereikia pasakyti, kuriose dėžėse žaislai ir papuošalai. O svarbiausia, nustok klausinėti ir bambėti. Sutikai padėti, vadinasi daryk, kas sakoma.**

K: - *(K pasislepia)* **Vienas, vienas – kyla sienos. Du, du – bijau gandų. Trys, trys – širdy syglys. Keturi – slėpk, ką turi. Penki, penki – tiesa baugi. Šeši, šeši – minia arši. Kur septyni – tiesa paini. O aštuoni – veidai liūdni. Tuoj devyni – vargai seni. Galingas dešimt – bėk, neprašęs.**

L: - Skaičuoklė irgi keista. Ei, išlįsk. Girdi? Nagi, pasirodyk.

K: - *(iš slėptuvės)* **Noriu pabūti vienas.**

L: - Bet tuomet nieko nespėsime. Jau ir taip vėluojame...

K: - Vienas, vienas – kyla sienos. Du, du – bijau gandų. Trys, trys – širdy spyglys...

L: - Supratau, tik ramiai. Giliai įkvėpk.

K: - *(greitai kvėpuodamas)* **Keturi – slėpk, ką turi. Penki, penki – tiesa baugi...**

L: - Gerai, gerai. Atsiprašau. Matyt, neturėjau kelti balso. Nepagalvojau, kad tu taip... Atleisk.

K: - *(išlenda iš slėptuvės, išlaiko pauzę)* **Kai išsigąstu, sukalbu šią skaičiuoklę. Ji padeda nusiraminti.**

L: - Senai ją sukūrei?

K: - Nuo to laiko, kai sužinojau, kad esu... Kai likau vienas žaislų lentynoje. Juk pati matai, koks aš.

L: - Na, žaislinis, kaip ir kiti žaislai.

K: - Visai ne kaip kiti...

L: - Tikrai nežinau apie ką tu. Papasakok.

K: - *(nedrąsiai, įdėmiai pasižiūrėjęs į L)* **Prieš tris metus buvau pagamintas mergaitei Marijai. Tuomet ji dar nemokėjo rašyti ir nupiešė Kalėdų Seneliui, ką norėtų gauti dovanų. Nupiešė gražiausią pliušinį kiškutį. Tiesa, Marija negalėjo atskirti kelių spalvų...**

L: - Kaip tai?

K: - Aš iki galo nesuprantu... Yra toks regos sutrikimas, kai painoji vienas spalvas su kitomis. Taigi, Marija nupiešė violetinės spalvos kiškį. Gavęs laišką, Kalėdų Senelis patikėjo jį jauniausiam elfui. Tas buvo naujokas, dar nedaug mokėjo ir pagamino tai, ką pamatė laiške – žaislinį kiškį iš violetinio pliušo. Dar pritrūko medžiagos. Matai? Mano ausis rožinė. Taip ir atsiradau – nepakankamai, nepilnai pliušinis violetinis kiškis su viena linine ausimi.

L: - O man patinka. Įdomu. Kitaip.

K: - Aš prikamšytas šieno.

L: - Šieno?

K: - Jauniausias elfas nežinojo, kuo prikemša žaislus, taigi iš elnių pasiskolino šieno. Nieko tokio, skaniai kvepiu. Tačiau tas šienas tai šen, tai ten kyšoja iš manęs ir dėl to aš badausi. Nieko negaliu padaryti, toks buvau sukurtas. Bet kai Marija stipriai mane apkabino, ėmiau badytis šienu, jai suskaudo ir mergaitė pravirko. O jos mama taip supyko, kad vaikui atsiuntė nekokybišką violetinį besibadantį žaislą, kad ji išsiuntė mane atgal Kalėdų Seneliui su reikalavimu netrukdyti jų šeimos kvailais pokštais.

L: - Ir tavęs nepadovanojo kitam vaikui?

K: - Tokių kaip aš nemėgsta niekas. *(tvarkosi)* **Likau kalėdiniame pašto skyriuje, turiu daug darbo. Tikrai. Rūšiuoju vaikų laiškus, seku siuntų pristatymą, skaičiuoju krentančias snaiges...**

L: - Turi draugų tarp elfų?

K: - *(krato galvą)* **Elfai tik šaiposi iš manęs. Matyt, galvoja, kad ir jausmai mano pliušiniai. Didžiąją dalį laiko praleidžiu dėžėje.**

L: - Nesmagu.

K: - Pripratau. Kai būna sunku, sukalbu šią skaičiuoklę, tuomet kiek palengvėja.

L: - Kodėl sutikai man padėti?

K: - *(keistai nužvelgia L)* **Nuo pat pradžių tu irgi pasirodei man keista...**

L: - *(pertraukia ir pašoka iš vietos)* **Atsiprašau?!**

K: - *(sumaištyje, bando pasiaiškinti, krapšto ausį)* **Norėjau pasakyti – kitokia. Paprastai poliarinės lapės yra baltos, o tau tai čia, tai ten prasimuša rudas kailiukas.**

L: - Akivaizdu, kad mažai išmanai apie mus – poliarines lapes. Ar daug esi matęs?

K: - Tu ne pirma.

L: - Tai gal ir tu spalvų neskiri?

K: - Skiriu.

L: - Gal apsimetinėji, iš kur man žinoti.

K: - Nemoku apsimetinėti.

L: - Mano kailiukas toks baltas, kad net švyti. Šiame pašto skyriuje pernelyg daug spalvotų daiktų, kurie atsispindi ir sukūria įvairius atspalvius ant mano apdaro. Baltame sniege manęs ir nejžvelgtum. Net keista, kad iš viso pastebėjai mane aną sekmadienį, kai taip snigo.

K: - Įlindusi vidun daug pritrepsėjai.

L: - *(vaikšto ratais po pašto skyrių)* **Netrepsėjau...**

K: - *(seka L iš paskos)* **Be to, labai garsiai rauseisi mūsų stalčiuose.**

L: - Nesirausiau.

K: - Ko ieškojai? Dabar jau gali pasakyti.

L: - Nieko. Tiesiog... buvau alkana ir ieškojau, ko nors užkąsti. Ne tavo reikalas. Tarp kitko, tą vakarą labai mane išgąsdinai.

K: - Tik pasisveikinau.

L: - *(atsikalbinėja)* **Žinai, ne kasdien sutinku kalbančius žaislus.**

K: - Mažai kas sugeba išgirsti, ką sako kalėdiniai žaislai. Nebent jie...

L: - *(sustoja, žiūri tiesiai į K)* **Ką?**

K: - Turi švelnią širdį.

L: - Vėl tos violetinės kvailystės.

K: - *(sunerimsta, vėl kasosi ausį)* **Nagi, sakyk, ką daryti ir judam greičiau, juk kelias laukia ilgas. Pabaigsime viską ir iki ryto viliuosi nepastebimai prasibrauti į dėžę.**

L: - Ketini čia grįžti? Čia?

K: - Daugiau neturiu kur. Be to, turiu dėžėje pliušinę morką ir tris spalvotus akmenukus. Jau šis tas.

L: - Vėl kęsi elfų pašaipas?

K: - Nieko negaliu pakeisti.

L: - Baik, kiški, negalima jiems nusileisti. Reikia kovoti už save nagais ir iltimis.

K: - Neturiu nei vienų, nei kitų. Pamiršai, aš tik nepilnai pliušinis. Be to, koks tau skirtumas?

L: - *(blaškosi po kambarį, nejučia apkeičia daiktus vietomis)* **Nes žinau, ką reškia nepritapti. Ir kai bandai įtikti, viskas klostosi dar blogiau. Lengva pulti tuos, kurių neužstoja. Visą gyvenimą bandau apsiginti ir tau neleisiu pasiduoti.**

K: - O kas tau negerai?

L: - Man... *(sustoja, susiima)* **Kalbame apie tave. Nagi, atsistok.** *(pasisuka į K, jis stovi keista poza)* **Na, kaip stovi? Lyg būtum lepšius. Išsitiesk. Pakelk aukščiau akis ir nosį. Išsišiepk kaip plėšrūnas.**

K: - *(bando daryti, kas sakoma, bet nevykėliškai)* **Bet toks nesu.**

L: - Dabar aš aiškinu, o tu klausai. Norint save apginti reikia ištvermės ir valios. Tuoj išmokysiu tave čempionų mankštos. Visus išmokysiu. Nagi, kartu.

(Muzika, aktyvi mankšta kartu su vaikais)

L: - Kartokite, ką pasakysiu. *(mokydama mankštos L sako po vieną frazę, o vaikai ją kartoja)* **Tokių, kaip mes, daugiau nėra. Esame nepakartojami, stiprūs, ištvermingi, drąsūs ir ryžtingi. Mes draugiški, bet neleisime savęs skriausti. Jei ko nemokame – išmoksime. Jei ko nežinome – sužinosime. Jei ko bijome – įveiksime. Mes galime viską ir dar daugiau!**

K: - *(sėda pailsėti)* **Uf, čia tai bent. Reikia atsikvėpti. Iš kur šito išmokai?**

L: - Iš mamos.

K: - Ji labai tave myli.

L: - Nemanau.

K: - Pasiklausk jos, tikrai pasakys, kad myli.

L: - Negaliu, daug metų jos nebėra.

K: - *(nedrąsiai)* **Tu našlaitė?**

L: - Ne, ji gyva. Turbūt.

K: - Nesuprantu.

L: - *(pasveria, ar verta pasakoti)* **Prižadėk, kad niekam neprasitarsi.**

K: - Manęs ir taip niekas neklauso.

L: - Ar girdėjai, ko prašau?

K: - *(surimtėja)* **Prižadu išlaikyti paslaptyje, ką bepasakotum.**

L: - *(išlaiko pauzę)* **Prieš tris metus atvykome čia aplankyti mano mamos trečios eilės pusseserės. Kalėdų išvakarėse teta atsivedė mus pasižiūrėti kalėdinio miestelio elgutės. Ji buvo tokia graži. Spindinti, švietė ryškiomis spalvomis, blizgėjo margais žaisliukais. Negalėjome atitraukti nuo jos akių. Užtat mus pastebėjo keletas ekspeditorių.**

K: - Kas pastebėjo?

L: - Na, ekspeditoriai – tai tokie žmonės, mokslininkai. Jie vis keliauja po pasaulį ir kažką tyrinėja. Pamatę mus, jie ir nustebo, juk Šiaurės ašigalyje rudų lapių negyvena.

K: - Rudų?

L: - Taip, taip. Teisingai išgirdai. Mes su mama esame iš rudų pūstauodegių lapių giminės.
(L nusiima dirbtinį baltą kailiuką, baltas prisegtas ausis ir baltas pūkuotas riešines. Lieka su ruda suknele) **Juk sakiau, kad atvykome čia tik atostogų pas mano tetą. Žodžiu, tie žmonės pagalvojo, kad padarė mokslinį atradimą, radę Šiaurės ašigalyje ne tik baltų poliarinių lapių, bet ir rudų. Juk tai keičia visas žinias apie lapes ir jų paplitimą pasaulyje. Taigi, mokslininkai nusprendė mus pagauti ir parsivežti į savo šalį.**

K: - Bet tavęs neišsivežė.

L: - Ne. Teta uždengė mane savo balta pūkuota uodega, o juk baltame sniege pastebėti poliarinės lapės beveik neįmanoma. Mokslininkai sučiupo mamą ir išsivežė ją į Paryžių.

K: - Paryžių?

L: - Bent jau taip jie kalbėjo tarpusavyje, kad apgyvendins mano mamą Paryžiaus zoologijos sode. Jaučiu, kad ji dabar ten. Sočiai valgo, minkštai miega ir net negalvoja apie mane.

K: - Aš taip nemanau. Tu rūpi jai. *(kažko krapštosi savo dėžėje)*

L: - Nežinau. Jei rūpėčiau, būtų bent vieną laišką man atsiuntųsi, kad žinočiau, kad ji gyva, kad jai viskas gerai.

K: - Ilgiesi mamos?

L: - Aš... Kartais labai ant jos pykstu. Jeigu ne ta bereikalinga kelionė pas gimines į Šiaurės ašigalį, niekas nebūtų nutikę. Viskas per tą kvailą sniegą ir dar kvailesnę eglutę. Nuo to laiko visa širdimi nekenčiu Kalėdų. Žinoma, teta nieko dėta, ji gera, priglaudė mane. Bet kartais man taip... vieniša...

K: - Juk lankai mokyklėlę. Be abejo, turi begalę draugų.

L: - Ar bent įsivaizduoji, ką reiškia mokytis toje poliarinių lapių mokyklėlėje? Esu vienintelė ruda lapė, vienintelė! Ko tik nedariau – dažiau kailį baltai, dėvėjau dirbtinį baltą kailiuką, vaikščiojau su pusnimi ant kupros – niekas nepadėjo. Vis vien išsiskiriu, o kitos lapės iš manęs šaiposi! Kaip galėčiau tapti poliarine lape, jegu tokia negimiau?! *(nusisuka)* **Jaučiuosi svetima, kitokia, prastesnė.**

K: - Puikiai suprantu. *(randa saują tvarkingai surištų laiškų)*

L: - O viskas dėl ko? Dėl to, kad mamai užsinorėjo atostogų. Užsinorėjo pamatyti daugiau negu priklauso rudai lapei. Ir kur ji dabar? Toli! Bet pažiūrėk, ką darau aš – vagiu dovanas, kad galėčiau įtikti toms pasipūtusioms klasės lapėms. *(pamato K žvilgsnį)* **Taip, taip, nežiūrėk į mane šitaip. Melavau tau... man teko apsimesti, supranti?**

K: - Ne.

L: - *(giliai kvėpuodama)* **Jos mane privertė. Tos kelios lapės iš mokyklėlės yra pačios gražiausios, populiariausios, visiems patinka. Jos pažadėjo priimti į savo gaują, jei įrodysiu, kad esu drąsi ir ryžtinga, kaip tikra poliarinė lapė. Tada sugalvojau pristatyti joms geriausias kalėdines dovanas...**

K: - *(žiūrėdamas į vieną tašką)* **Jokių nelaimėlių nėra. Nebuvo ir potvynių, ir gaisrų. Susidraugavai su manimi tik tam, kad galėtum pavogti dovanas savo draugėms.**

L: - Jokios jos man draugės! Aš tiesiog... Nejsivazduoji, kaip skaudu būti kitokiam, negu visi aplinkiniai.

K: - Sakai, nežinau to jausmo? Gali daugiau neapsimetinėti. Imk dovanas, nešk toms lapėms. Vok, jeigu manai, kad tai padarys tave laimingą.

L: - Bet tuomet elfai pagalvos, kad tai tu pavogei.

K: - Esu nepakankamai pliušinis, sugadintas žaislas. Pripratau būti dėl visko kaltinamam, taigi nieko naujo. Imk ir eik greičiau.

L: - *(nori apkabinti)* **Kiški...**

K: - *(pabėga)* **Nereikia, man nepatinka prisilietimai. Išeidama, pasiimk ir šitą.** *(įteikia L laiškus)* **Tik dabar supratau, ko ieškojai aną sekmadienį. Jau tris metus kiekvieną mėnesį į kalėdinį pašto skyrių ateina laiškas rudai pūstauodegei lapei. Aš ne kartą rašiau, kad tokių Šiaurės ašigalyje negyvena, kad pasitikrintų adresą. Bet ji rašė dar ir dar. Dėl viso ko tuos laiškus rinkau. Maniau, kad gal vieną dieną netyčia užsuks į pašto skyrių kokia ruda lapė...**

L: - *(žiūrėdama į laiškų saują)* **Visiems kartojau, kad esu poliarinė...**

K: - Pasirodo, tai tu. Visada buvai šalia. Niekada ankščiau nebuvai atvykųsi šių laiškų.

L: - *(glausdama laiškus prie širdies, nusisuka)* **Ji nepamiršo.**

K: - *(išlaikydamas pauzę)* **Neverta bandyti būti kitokia. Nesi blogesnė, tu tiesiog tokia, kokia esi. Prisimink mamą, prisimink, kas esi iš tikrųjų.**

L: - *(kalba lyg pabūsdama iš sapno. Groja muzikinis fonas)* **Esu... ruda lapė iš rudų pūstauodegių lapių giminės. Atvykau iš ten, kur daugybė medžių. Vasarą jie žaliuoja, o rudenį pasidabina auksine spalva. Lapai šlama, šypsosi ir krenta lapėms ant nosies. Žiemą medžiai užmiega, o pavasarį atgimsta vėl. Ten po klevu yra mūsų urvas. Turėjau... Ne. Turiu savo kampelį, į kurį prinešu gilių ir kankorėžių. Jie kvepia mišku, kvepia namais... Kiški, moki rašyti?**

K: - **Moku. O tu?**

L: - Kol kas darau labai daug klaidų. Noriu parašyti laišką į Paryžiaus zoologijos sodą. Ar padėsi?

K: - Žinoma. *(suranda plunksną ir popieriaus lapą)* **Diktuok.**

L: - *(galvoja, kaip pradėti. Kalba, žiūrėdama į žiūrovų salę, gal prašo patarimų, kaip pradėti)* **Miela mama, atleisk, kad anksčiau tau nerašiau. Šiandien gavau tavo laiškus. Dabar žinau, kad vis dar galvoji apie mane. Patikėk, tai geriausia dovana pasaulyje. Mama... man čia taip šalta ir vieniša. Taip norėčiau tave apkabinti. Stipriai, stipriai. Bent vieną kartą. Kaip tada, prie eglutės...**

(L nutyla. K neryžtingai prisiartina ir nerangiai apkabina L pečius)

L: - Sakei, kad nemėgsti prisilietimų.

K: - Nemėgstu, bet tau dabar jų reikia.

L: - Taip negalėsi rašyti.

K: - Nepamiršk, turiu puikią atmintį. Svarbiausia kalbėk, vėliau viską užsirašysiu teisingai.

L: - *(žiūrėdama į žiūrovų salę)* **Žinai, mama, prieš savaitę sutikau vieną žaislinį kiškį. Jis sako esąs netikras, neva nepilnai pliušinis ir prikamšytas ne tuo, kas įprasta. Bet tai netiesa. Jis tikresnis už visus, ką pažįstu. Turi puikią atmintį, nemoka apsimetinėti ir visada sako, ką galvoja. Manau, kad šias Kalėdas švęsime kartu.** *(susitinka L ir K žvilgsniai, po pauzės K linkteli ir L tęsia)* **Mama, tikiuosi, kad tau viskas gerai, kad ir tu turi draugą, su kuriuo gali būti savimi. Daugiau nieko nenoriu. Apkabinu tave. Tavo dukra – vienintelė ruda lapė iš Šiaurės ašigalio.**

K: - Tikra. *(atsitraukia užsirašyti ant popieriaus L žodžių)*

L: - Padovanojai man mamos laiškus.

K: - *(rašo)* **Įteikiau. Juk jie tavo.**

L: - Kalėdų išvakarėse neturiu tau dovanos. Primink man savo skaičiuoklę. Noriu ją šiek tiek patobulinti.

K: - *(vis dar rašo laišką)* **Vienas, vienas – kyla sienas. Du, du – bijau gandų. Trys, trys – širdy spyglys... Ne, šiai akimirkai visai netinka.**

L: - O jeigu taip... Vienas, jau nesi tu vienas. Du – čia esame kartu. Trys – neklausom, ką sakys. Keturi – mane turi. Štai penki – vardu šauki. Ir šeši – bet ko prašyk. Septyni – viltis many. Aštuoni – širdis kilni. Devyni – džiaugsmai vieni. Dešimt – laimės bus atnešęs.

K: - Gražu.

L: - Ar prisiminsi?

K: - Lengvai. Su malonumu. *(pasigirsta dvylika laikrodžio dūžių)* ***Vidurnaktis... Tuoj ateis dovanų.***

L: - Grąžinkime jas į vietas.

K: - Sudėsiu viską. Tu bėk, kol elfai tavęs neaptiko.

L: - Daugiau nebenoriu bėgti. Kaip manai, mane priims dirbti į kalėdinį pašto skyrių?

K: - Nori įsitikinti, kad išsiųsiu tavo laišką?

L: - Žinau, kad išsiųsi. Noriu... būti šalia tavęs...

K: - *(išlaiko pauzę)* **Manau, galiu užtarti žodį, kad tave priimtų. Bandomajam laikotarpiui.**

L: - Priims?

K: - Kodėl gi ne. Juk tai keistas darbas – rūšiuoti žmonių norus. Jam reikalingi neįprasti darbuotojai.

L: - Rudi ir violetiniai?

K: - Ypatingi. Mylintys Kalėdas. Ar susitvarkysi?

L: - Dabar jau tikrai taip. *(sudeda dovanas į vietas. Groja mielas muzikinis fonas)*

L, K kartu: Vienas – jau nesi tu vienas Du – čia esame kartu. Trys – neklausom, ką sakys. Keturi – mane turi. Štai penki – vardu šauki. Ir šeši – bet ko prašyk. Septyni – viltis many. Aštuoni – širdis kilni. Devyni – džiausmai vieni. Dešimt – laimės bus atnešęs.

Spektaklis „Pliušinės Kalėdos“
vaid. Ieva Giniotytė,
Margo Karachanianc-Sirusienė
rež. Margo Karachanianc-Sirusienė
Martyno Siruso nuotr.

Siužetas sukurtas 2024.07.25